

Domoljub

V Ljubljani, 17. marca 1937

Leto 50 • Stev. 11

Kmetijske zbornice dobimo

Pred kratkim časom je izdala vlada uredbo o ustanovitvi kmetijskih zbornic. Ustanovitev kmetijskih zbornic je za kmetijski stan brez dvomno zelo velikega pomena. Da smo prišli vendarle enkrat do te tako važne ustanove, je bilo treba dolgoletnega boja in mnogo naporov. Ker pa je na svetu že pač tako, da ima samo taka stvar res pravo vrednost, ki je bila pridobljena z mnogimi žrtvami, bomo znali tudi mi kmetijsko zbornico ceniti v taki meri, kot to taka ustanova zasluži. Kmetijska zbornica bo naš bodoči kmetijski parlament; njen blagodejen vpliv se bo pokazal že v bližnji bodočnosti.

Drugi stanovi so imeli že zdavnaj svoje zbornice. Tako imamo zbornico za trgovino, obrt in industrijo; delavci imajo svojo delavsko zbornico. Razni inteligenčni krogi, kot odvjetniki, zdravniki itd., imajo prav tako svoje zbornice. Vsak stan je uvidel, da so zastopane njegove koristi najboljše samo v takih stanovskih organizacijah, kot so zbornice. Samo kmetijski stan, ki je najštevilnejši, najvažnejši in najmočnejši stan v državi, je moral tako dolgo čakati, da se mu je njegova dolgoletna želja vendar enkrat izpolnila. Nekaterim ljudem in stanovom, ki živijo v glavnem na račun kmeta, so bile kmetijske zbornice že od nekaj trn v peti in zato so stvar tudi tako dolgo zavlačevali.

Kmetijske zbornice bodo znatno vplivale na izboljšanje položaja kmetijskega stanu. Seveda pa ne sme pri tem nobeden misliti, da bo vsled tega kriza kar čez noč rešena. Da odpravimo vse nedostatke, potrebujemo časa in zopet časa. Naše gospodarstvo je tako zavlečeno, da bo treba še precej časa, predno ga spravimo zopet v red. Razni režimi za časa diktature so spravili naše gospodarstvo, zlasti pa kmetijstvo, popolnoma na rob propada. Obupavati vsled tega ne smemo, ampak iti samo pogumno na delo, ker se bo dalo vse popraviti. Samo v vztrajnem delu je naša rešitev. Najboljše jamstvo za to pa je kmetijska zbornica.

V zbornicah se bodo razpravljala predvsem vprašanja, ki se tičejo kmetijskega stanu; tako bodo zbornice najboljši tolmač upravičenih zahtev in želja našega kmeta napram javnim oblastem. Zbornice bodo lahko koristno in smotreno delovale pri naši trgovinski politiki. Ko se bodo sklepale trgovinske pogodbe z različnimi državami, bo močnejši marsikaj koristnega napraviti tudi za naše slovensko kmetijstvo. Dosedaj smo bili v tem pogledu dostikrat po nepotrebnem zapostavljeni, kar nam je bilo v veliko gospodarsko škodo. Obenem bodo zbornice sočelovale z banskimi upravami, pokazale bodo pravo stanje našega

kmetijstva in pa tudi pot, po kateri pridemo do končnega izboljšanja kmetijstva. Pa tudi še mnogo drugih nerešenih vprašanj, ki se tičejo našega kmeta je pred nami, in tako čaka zbornico na tem polju mnogo koristnega in hvaležnega dela za napredek in dobrobit kmetijstva. Važna naloga zbornic bo, da bodo znale spraviti v pravi sklad svoje koristi s koristmi splošnosti, tako da bodo zadovoljni vsi stanovci. —

Poudariti je treba, da nas sedanja uredba o kmetijskih zbornicah ne zadovoljuje popolnoma. Vsa določila te uredbe ne odgovarjajo našim razmeram in zato bo treba še marsikaj spremeniti in izboljšati. Prepričani pa smo lahko, da se bo to tudi zgodilo. Zaenkrat popolnoma zadostuje, ako navedemo samo nekaj določil te uredbe.

Vsaka banovina dobi svojo zbornico, ki se ustanovi v glavnem mestu banovine. Kmetijske zbornice se ustanovljajo za zastopanje, zaščito in pospeševanje interesov kmetijstva. Delokrog zbornice je označen predvsem z dejstvom, da je posvetovalno telo državnih in samoupravnih organov. Zbornice so javnopravne ustanove, ki imajo lahko tudi svojo imovino itd. Vsaka zbornica dobi statut in pravilnik. —

Naloge zbornic so mnogovrstne; predvsem zastopajo koristi kmetijstva.

Iz lastne pobude ali pa na zahtevo državnih ali samoupravnih oblasti proučujejo vprašanja, ki se nanašajo na vse kmetijske panoge. V teh vprašanjih predlagajo pristojnim državnim in samoupravnim oblastvom svoja mnenja

in predloge. Nadalje morajo dati svoje mnenje o načrtih zakonov, uredb in pravilnikov, ki so pomembni za kmetijstvo in gospodarstvo sploh. V njihov delokrog spada nadalje vzdrževanje in upravljanje ustanov, zavodov in razstav za pospeševanje vseh kmetijskih panog in ustanov za vzgojo svojih pripadnikov in kmetijske mladine, kakor tudi ustanov splošne koristi. —

Na zahtevo strank predlagajo večake in strokovnjake za strokovna mnenja. Oblastem predlagajo predstavke in pritožbe radi zaščite kmetijstva ter gospodarstva sploh itd.

Pripadniki zbornice so: Posestniki kmetijskih in gozdnih posestev, ki so obvezani plačati zemljarino, zakupniki in uživalci kmetijskega in gozdnega posestva, živinorejci, čebelarji, ribiči in podobno, če jim je kmetijstvo glavni poklic in če svoje pripadništvo zbornici sami prijavijo.

Zbornični organi so: zbornični svet, izvršilni svet, izvršilni odbor, nadzorstveni odbor, disciplinski odbor, stalni in posebni odbori, predsedalštvo ter končno zbornični urad in njegove ekspoziture.

Nadalje govori uredba o volitvah članov zborničnega sveta. Nadzorstvo nad zbornico ima ban, vrhovno nadzorstvo pa kmetijski minister.

Kot že rečeno, bo treba na uredbi še marsikaj spremeniti, da bo res potrebna in željam našega kmetijskega stanu popolnoma ustrezala. Pa tudi ko bo začela zbornica že delovati, bo treba še marsikaj popraviti in izboljšati. Vsak začetek je težak in tudi ta ne bo lahek. Zato pa je potrebno, da se udeležuje pri tem važnem delu vsak poseznik po svojih močeh in zmožnostih. Od načina dela bo odvisen tudi uspeh zbornic.

Ali nevednost - ali zloba?

»Kmetijski list« je dne 10. marca objavil uvodnik »Vse mati kmetiska je zibala...«, na katerega je treba odgovoriti. To pa iz vzroka, ker vzame zaradi kmečkega imena in navidezno kmečkega stališča »Kmetijski list« v roke marsikaj kmečki človek, ki zaradi nepoučenosti ne more sam ugotoviti, da li je to, kar bere, resnica ali laž.

Gotovo je nešteto izobražencev, ki bi mogli bolje od mene dokazati neresnične trditve omenjenega članka, vendar želim, naj se objavi moj odgovor, kot odgovor neštudirane kmečkemu fantu; to pa zato, ker bi se tudi pisec navedenega članka, čeprav bi bil kmet — kar pa ni, vsaj tako lahko kot jaz poučil o resnici glede predmeta, o katerem piše.

Clankar razpravlja o tem, kdo je tvoril slovenske kulture in trdi dvoje

velikih neresnic: da je bil Rim (t. j. kač Cerkev) »vedno in tudi že davno, davno pred prebujenjem narodne zavesti protiljudski in protinarodenc in da je bil Primož Trubar kmetiskis in z Rašice,« da je njega in »vse te ljudi (Dalmatina, Bohoriča, Krelja itd.) zibala kmetiska mati« ter da so oni s svojimi sodelavci »z ustvaritvijo slovenske književosti položili temelje današnji slovenski kulturi.«

Clankar »Kmetijskega lista« se sklicuje na pamet, zdrav razum in zgodovinsko resnico, — v resnici pa Rim le obrekuje in se za zgodovinska dejstva ne zmeni.

»Ta strašna slepota ali zloba, ali omejenost nas sili, da spregovorimo tudi v tem vprašanju in povemo resnico, kakor se nam kaže v zgodovini (clankarjeve besede).«

Odgovarjati na prvo veliko neresnico,

kneženo v navedenem članku, namreč: »Duh, ki je več iz Rima, je bil vedno in tudi še danes, davno pred prebujenjem narodne zavesti, protikršćanski in protinarodni.« — skrajni ni traja. Kajti predobro se vsem znanim Krščanskim nauki, ki so odšli veči in še vejeje iz pravega Rima, to je katoliške Cerkve kot čuvarice in kiščeljice Kristusovega evangelija! Vse krivice, ki so jih v raznih časih zagrešili posamezni posvetniki, pa tudi cerkveni obiskniki, izvirajo edino iz tega, ker se došibni niso navzeli »duha, ki veje iz Rima«, in ki pravi: »Ljubi Boga nad vse, svojega bližnjega pa kot samega sebe!« in »kdoor z mečem zabija, bo z mečem koščan!«

Članekarja, ki si je upal zapisati: »Tako je Slovenec na lastni zemlji postal brezpravni raja. To nam je bil dar Rima« — vprašam: ali upa trditi, da bi nemški in drugi nasilniki, ki so naše pradede podjarmili, tega ne bili storili, če ne bi delali pod pretvezo, da širijo krščanstvo? Ali nas ne uči tega zgodovina o velikih osvajateljih, ki niso bili pod vplivom »duha iz Rima«, temveč njegovi sovražniki (na pr. Napoleone)? Ali so morda kmeti in Italijani dane, ko ne stoji pod vodstvom Rima, t. j. katoliške Cerkve, temveč pod vplivom poganškega hitlerstva in fašizma, manj oblasti in nadvladja željni, kot nekdanj? In: ali upa članekar zanikati, da bi bila za ves svet največja sreča, če bi se vsi v resnici držali duha, ki veje iz Rima, to je krščanskega evangelija, nauka ljubezni do bližnjega?

Druga velika neresnica v omenjenem članku je trditve, da so bili Primož Trubar in njegovi sodelavci vsi sinovi kmečke mase in da so oni z ustvaritvijo slovenske književnosti položili temelje današnji slovenski kulturi.

Kar so Primoža Trubarja tiče, je zgodovinska resnica, da je bil Trubarjev oče »mlinar, tesar in cerkveni ključar« — ne pa kmet! (Glej »Trubarjev zbornik«, str. XII.). Da je vse Trubarjeve sodelavce, ki so med Slovenci obenem z njim in za njim razširjali protestantsko vero, »zibala kmečka mati in so izšli iz slovenskih domov«, je ravno toliko res, kot če bi trdil, da je vse katoliške javne delavce med nami zibala meščanska mati, in da niso izšli iz slovenskih domov. Ni oco, ni drugo ni reanica.

Da dobo naši kmečki ljudje vsaj nekoliko vpogleda v resnično Trubarjevo mišljenje in v vzroke, ki so ga nagnili, da je začel izdajati tiskane slovenske spise in s tem zares položil temelje slovenski tiskani besedi, pogledjmo, kaj piše o tem, v že omenjenem »Trubarjevem zborniku« dr. Fr. Blešč, ki je priznan vseučiliški profesor, in ki bi nam do smrti zameril, če bi mu rekli, da je pod vplivom »duha iz Rima«.

O Trubarjevi mladosti piše: »V teh težkih časih si pogrešal zadovoljnost slovenskega kmeta; praklik mu je bil vzlet »stara pravdca; kmet se je (1515) dvignil proti svojemu gosposu, bal tudi v Trubarjevi dolenski domovini, a popola poraz te kmečke bune je moral zreti četek Trubar. Bilo je lakrat vojni med bojem soper Turka, med bojem soper praških in med bojem soper papeža. Trubar se je udeležil boja soper papeža.« (Str. VI.) In nadalje piše dr. Blešč: »Trubar je priznal krivice, ki so se godile kmečkemu ljudstvu, v eni drugi strani je obrodilno (brezspojno) obsojal socialistične kmečke samopomoči.« (Str. XVI.) Dr. Blešč tudi ugo-

50.000 otrok brez staršev in brez zaščite

Ze dalje časa javljajo nekateri angleški posebni poročevalci v Španiji, da srečujejo pogosto skupine malih otrok, ki vsi izgledovani in od bede in strahu napol divji tavajo okrog bojnih črt in iščejo hrane. Dopisnik »Daily Mail« je poročal, da je na poti v Maquedo, nedaleč od fronte, v neki polpodrti kolibi med ruševinami našel 5 otrok, ki so od mraza umrli. Poročevalec »Times« pripoveduje, da se nahaja po votlinah gorovja Guadarama Navacerrane, Los Molinos in Cercedilla veliko število zapuščenih otrok, od katerih jih je mnogo zmrznilo. Dopisnik sam je našel kupe zmrznenih otroških trupel.

Te strašne ugotovitve so opozorile evropsko javnost na problem, ki ga dosedaj tako rekoč niti opazili niso: na bedo, v katero je državljanska vojna v Španiji vrgla na tisoče in tisoče otrok, katerih starši so bili neusmiljeno pobiti od rdečih tolp ali pa odgnani neznanu kam. Po najnovjših podatkih je zares najmanj 50.000 otrok, ki tavajo sedaj okrog po Španiji brez staršev, brez hrane, brez obleke, brez vsake zaščite, brez vsake ljubezni... V rdečem delu Španije so odpravili vse ustanove, ki so se prej bavile z zaščito otrok. Tako sedaj nikogar ni, ki bi se brigal za otroke,

med katerimi so štiri-, petletni otročiči, ki se pač morajo potepati po ulicah in cestah po deželja, iskajoč hrane in zavetja pred trdo zimo. Po največ teh bednih otrok se najde vedno v bližini front, kjer imajo pač upanje, da najdejo kakšen kosček živeža. V tistem delu Španije, ki so ga zasedli nacionalisti, so sedaj organizirali posebne ustanove, ki so si stavile dolžnost, da iščejo te bedne otročičke in jih spravljajo v zasebne hiše ali bolnišnice in skrbnišnice, kjer še sploh obstojajo in jih rdeči tolpe niso požgale. Na tisoče teh otrok je prišlo med nacionalistične vojake, kjer so jih lepo sprejeli in skušajo za nje skrbeti. Ganljivo je gledati navidezno surove vojake, kako nežno se brigajo za otročičke, ki so pribežali k njim in kako vsak skuša svojega otroka, ki ga je vzel v oskrbo, ščiti pred mrazom in mu nuditi nekoliko uteha. Dan za dnevom se med temi tavajočimi otroci odigravajo strašne žalostne igre, ker vsi niso tako srečni, da bi prišli v območje nacionalističnih čet, kjer so rešeni največje bede, marveč čestokrat pridejo celo v ogenj, ali pa polegajo ob poteh, kjer ali zmrazajo ali pa od glada in boleznin, ki jih morijo, umrejo.

tavlja, da je kmečki »upor leta 1573 nastal le v krajih, kjer protestantizem ni bil razvit.«

Kaj pa Trubar in slovenski narodni pokret?

Dr. Blešč pravi v »Trubarjevem zborniku« (str. XIX.): »O rodoljubju v romantičnem (romantični piše iz ljubezni do jezika!) smislu ni govoriti pri Trubarju... S tem go je tudi označeno njegovo stališče do jezika. Jezik mu je le sredstvo; zato voli tisti jezik, ki kot sredstvo najbolj služi konkretni (določeni) svrhi, to je slovenski jezik, in sicer domače narečje. Več ko verjetno je, da bi Trubar ne bil pisal slovenski, ko bi ljudstvo malo tudi nemški in bi moglo v nemškem jeziku sprejemati evangeljsko vero. Izrečno poudarjajo naši protestantski pisatelji, da zato pišejo slovenski, da bi jih umeli tudi tisti, ki ne znajo nemški ali latinski.« Tako je zapisal dr. Blešč.

S tem je pojasnjena tudi resnica o Trubarjevi narodni zavesti, ki jo proslavlja članekar »Kmečkega lista«. Res je Primož Trubar utemeljitelj slovenske tiskane besede, ne pa slovenskega narodnega gibanja in ne kmečke stanovske zavesti. Trubar je bil v tsem mišljenju le goreč glasnik protestantske vere, ki so jo pri nas podpirali predvsem nemški plemiči. A o njih pravi dr. Blešč: »Zgodovinski bje v obraz, kdor imenuje onodobne Turjane, Turne, itd. slovenske ljudi. Ne na slovenskem, ampak na (protestantsko) verskem stališču stoji listi, komur so to »naše plemenitaji... S tega stališta morejo obratno takisto Nemci naše reformatorje imeti za

»svrojec, saj so širili nemško reformacijo« — (str. XXV.). Bog ve, če se ne bi Slovenci že bolj ponemčili, če bi postali protestanti, ker bi bili tako edino pod vplivom Nemcev — ne pa tudi »Rima«?!

»Viri slovenske kulture« torej niso v protestantskem gibanju, niti v »drobni ljubavi« narodni pesmi iz 15. stoletja, ki je še ohranjena, temveč segajo daleč nazaj, v dobo življenja in delovanja sv. Cirila in Metoda, ki sta dala starim Slovanom lastno pisavo in prve knjige, pisane v njih jeziku. In vendar sta bila to človeka, ki sta bila vsa prežeta »duha, ki veje iz Rima«. »Brižinski« in drugi spomeniki so dalje dokaz, da so je tudi pred Trubarjem že slovensko pisalo; da pa ni bilo pred njimi slovenskih tiskanih knjig, je velik vzrok pač dejstvo, da sega začetek tiskarstva komaj nekaj pred Trubarjevo dobo.

Toda mi pustimo Trubarju zasluge, ki jih res ima, a pošten pisec in pošten list ne sme pisati o vsem tem tako, da se more reči: »Kolikor vrstic — toliko neresnic!« Zal vseh neresnic ne morem tu ugotavljati, ker bi bilo preobširno.

Sploh pa bi se list, ki hoče biti kmečki list, ki hoče biti glasilo slovenskega kmečkega ljudstva, ne smel spozabiti tako daleč, da bi tako surovo napadel katoliško Cerkev, katere služabniki so za slovensko kulturo in slovensko kmečko ljudstvo storili brez dvoma neizmerno več kot — Kmečki liste.

Mogoče smem pristaviti še to: Vse doslej sem bil pristaš in zagovornik enotnega kmečkega gibanja, brez ozira na ostale nazore. Toda list in ljudje, ki verska čuvstva večine kmečkih ljudi tako žalijo in pitajo nepoučeno ljudstvo s lažmi namesto z resnico — nimajo pravice govoriti in pisati o »enotnem« stanovskem kmečkem gibanju, in amo vsi, ki res iskreno želimo kmečkemu stanu dobro, prisiljeni tak list in take ljudi odklanjati in pred njimi ljudi — svariti! — Tone Bantan.

GOSPODARJI GOSPODINJEI
MANUFAKTURNA TRGOVINA
Janko Češnik
LJUBLJANA - LINGERJEVA UL.
Vam tudi vsakovrstno oblačilo blago po
raznih cenah. Velika izbira sukna
in blaga za nevestine opreme!

V vsako hišo Domoljub!

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

d Za ravnatelja gimnazije v Murski Soboti je imenovan profesor inž. Ivo Zobec.

d 90 letnico življenja je obhajala te dni Franciška Peterlin, p. d. Poljančeva mati, v Ribnici. Naj jo Bog ohrani do skrajnih mej človeškega življenja!

d Občni zbor Narodne banke je bil dne 7. marca v Belgradu. V upravni odbor je bil med drugimi izvoljen tudi Slovenec Ivan Avsenek iz Ljubljane.

d Nekaj jubilejev slovenskih duhovnikov. Biserno mašo bodo letos obhajali sledeči duhovniki ljubljanske škofije: Ivan Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani; Janez Molj, upokojeni župnik v Kamniku; Anton Smidovnik, župnik v Prečni pri Novem mestu. Zlato mašo pa bodo obhajali: Andrej Česenj, župnik v Podgradu pri Novem mestu; Janez Hladnik, župnik in dekan v Št. Vidu pri Stični; Gustav Schiffrer, upokojeni župnik na Bregu pri Kranju; Ignacij Zupane, župnik v Predosljah pri Kranju; Janez Müller, župnik pri D. M. v Polju; Franc Pokorn, upokojeni župnik na Breznici. Po smrti pok. prelata Tomo Zupana je senior duhovnikov ljubljanske škofije nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki je v 87. letu starosti, v 64. letu duhovništva in bo letos v septembru dopolnil tudi 40 let, kar je bil posvečen za škofa. Po letih starosti je dva meseca mlajši od njega Jožef Borštnar, upokojeni župnik v Mostah v Ljubljani. Najstarejši aktivni duhovnik ljubljanske škofije pa je Josip Lavtižar, župnik v Ratečah-Planici, ki je v 86. letu starosti in v

VINA Vam audi **Centrale vinarna Ljubljana** v svoji posodi najugodnejše.

62. letu duhovništva. Najstarejši slovenski duhovnik sploh je sedaj Matej Rebolj, upokojeni župnik v Št. Vidu pri Vipavi, doma iz župnije Kranj, ki je eno leto mlajši od pok. prelata Zupana, torej v 97. letu starosti in mu manjkata le še dve leti do železne maše. Najstarejši od slovenskih duhovnikov, biva-jočih na ozemlju naše države, pa je Blazij Grča, upokojeni župnik v Senčurju pri Kranju, duhovnik goriške nadškofije, ki je v 92. letu starosti in v 68. letu duhovništva.

DOMAČE NOVICE

d Muhasti marec. Letošnji marec je že v prvih desetih dneh prav bogat na dežju in ga je že doslej padlo skoraj toliko, ko zadnji dve leti ves mesec marec. Doslej pa še ni večje nevarnosti kakih hujših povodnj. Ljubljana je v svoji strugi zvrhana, toda nikjer, niti v Crni vasi in Lipah, se še ni razlila po travnikih in njivah. Oni večer je začelo močno bliskati in grmeti. Prav zgodnji pojav bliska in treska. Po okoliških hribih je izginil sneg. Sv. Ahač in Kureček kažeta svoja rebra. Zadaž v smeri proti Kočevju pa so gozdovi prav močno pobeljeni, kar je znamenje, da je v gotovih krajih močno snežilo, posebno okoli Kočevja. Zadnje deževje je povzročilo, da so morali ono soboto na Špiči zapornice odpreti in zato ureditvena dela v strugi Ljubljanice popolnoma počivajo.

d Za ustanavljanje vnovčevalnih zadrug se, kar je seveda razumljivo, ne zavzema »Trg. list«. Zahteva po vnovčevalnih zadrugah je bila namreč sprejeta na zadnjem občnem zboru kmetске zveze v Ljubljani. »Trg. list« pravi med drugim, da je treba najprej skrbeti za izboljšanje kakovosti pridelkov, ki naj natančno ustrezajo nabavnim pogojem. S tem se bo izboljšala cena pridelkov in ustvarila osnova za — kasnejše vnovčevalnice. — Ranjki dr. Krek je nekoč dejal, da je pri vsaki ustanovi največja umetnost začetek. Drugo pride samo ob sebi! Torej začeti je treba!

d Za kadilec. Uprava državnih monopolov je obljubila, da uvede še dvoje vrst cigaret »Hercegovino« in »Bledc«, ki bo imela ustnik za filtriranje dima.

d Oblastni odbor Rdečega križa je zboroval 14. marca v Ljubljani. Zborovanje je vodil predsednik dr. Krejčič, ki je med drugim povedal, da ima Rdeči križ nad 13.000 članov in nad 19.000 naraščajnikov. Glavni odbor je izdal za nabavo sanitetnega materiala v zadnjih treh letih skoraj deset in pol milijona dinarjev. Pri obravnavi o poročilih so se oglašili k besedi gg. dekan Tomažič iz Trebnjega, katehet Verbanjšek iz Dolnje Lendave in profesor Janko Sever z Ježice. V svojih govorih in pripombah so naglašali, da bi se moralo društvo Rdeči križ bolj zanimati za vzgojo naših podeželskih sa-

Oglas je registr. pod št. 5. 51. 1563 od 5. XII. 1936.

marijanov. Podeželsko ljudstvo potrebuje samarijanske vzgoje in se hvaležno odziva vsem tečajem, tako da se celo vodeči zdravniki čudijo. Tisti, ki so v fronti Rdečega križa na deželi, vedo, kako težko občuti ljudstvo pomanjkanje propagandnega gradiva in nujno potrebnih samarijanskih potrebščin. V nadaljnji razpravi je predsednik dr. Krejčič izjavil, da bo društvo Rdeči križ poskrbelo za dovoljno propagando, za propagandne filme, pa tudi za nabavo obrambnih sredstev proti modernim vojnim nevarnostim.

d Število uradništva raste. Po podatkih finančnega ministrstva je bilo število jugoslovanskega uradništva v letu 1936/37 sledeče: drž. uradnikov 212.634, drž. uradnikov pri banovinah 47.278, drž. upokojencev 65.631, skupno 325.543; banovins. uradnikov 12.787, upokojencev 782, skupaj 13.569; invalidov (osebnih in druž. članov) 69.827. — V letu 1935-36 je bilo državnih uradnikov in upokojencev 316.959, banovinskih uradnikov in upokojencev 13.078, invalidov z druž. člani pa 70.142.

d Kaj pa mi, ali se bomo zadovoljili s skromnim pavilijonom? Nad 80 milijonov dinarjev bo stala nova splošna bolnišnica, ki so za njo Zagrebčani že dali izdelati potrebne načrte. Država bo k tem stroškom prispeval večji del, občina pa bo morala dati zemljišče zastonj.

d Ali boste res pustili propasti slovenske vinorodne gorice? Uvažanje banatskih vin in podražitev modre galice sta dve glavni hibi, s katerima se mora vsaj v zadnjem času boriti naše vinogradništvo. Kar pa je najžalostnejše, je pa to, da so ta banaška vina dostikrat — posebno tista, ki jih vozijo k nam — še dosti slabša, kakor pa naše vino, ki ga v Slovenskih goricah dobivajo iz šmarnice. Naši vinogradniki pa na ta račun ne morejo izvažati drugim niti svojih najboljših vrst vina. Druga nesreča je, kakor rečeno, podražitev modre galice za celih 30%. Napovedujejo pa še večje zvišanje te cene. Ker si mnogi od naših vinogradnikov ne morejo kupiti galice za škropljenje svojih vinogradov, so prisiljeni puščati vinorodne gorice v nemar in mirno čakati njihovega propadanja. To je velik udarec posebno za tiste, ki jim je vinogradništvo edini njihov vir dohodkov. Tuja vina pa poleg tega jemljejo našim domačinom dosedanji sloves.

d Služkinji je odrezala šep lac. Zaradi ženskih las sta prišli pred sodišče v Zagrebu dve: gospodinja trgovka Marijana Bogadi in njena služkinja Julka Babič. Prva je bila obtoženka, druga pa tožiteljica. Gospodinja je hotela svojo služkinjo na vsak način pre-

Bolgarski pevski zbor »Rodna posem« je prišel v Ljubljano, kjer je imel velik koncert. Bolgarske pevce so povsod navdušeno sprejeli. Naša slika je narejena na ljubljanskem kolodvoru.

pričati, da bi si dala odrezati dolge lase in narediti modernejšo frizuro. Ker ni šlo z besedo, je gospodinja vzela škarje in služkinji odrezala šop las. Tej ni preostajalo drugega, kakor da je šla k brivcu in si tam dala odrezati še ostale lase. Potem pa je šla tožiti gospodinjino, vendar pa ji sodišče ni priznalo nobene odškodnine, ker se ji nije ni posrežilo dokazati, da ji je gospodinja v zli nameri odrezala lase.

d Za tehnični institut ljubljanske univerze. V finančnem zakonu ima prosvetni minister pooblastilo, da lahko najame dva milijona dinarjev posojila za novo zgradbo tehničnega instituta tehnične fakultete v Ljubljani.

d Kaj vse ljubezen st'ri. Spodnjo ustnico si je odrezal dvajsetletni fant Mijo Jocič iz Banjaluke, ker mu ni bilo dano, da bi svojo izvoljenko poljubil. S svojim dekletom se je sestajal pri neki ženski skrivaj, ker dekletovi starši niso fanta prevedč čislali. Nazadnje je bil tako užaljen, da je potegnil iz žepa navaden pipec in si odrezal ustnico. Dekle pa je hotelo fanta prepričati, da ga v resnici ima rado in si je z lesenim vretenom predrglo. Poskus samomera pa ji ni uspel, ker so hitro poklicali zdravnika in se oba nahajata že izven vsake nevarnosti.

d Lanski pridelek dalmatinskega vina je znašal 641.300 hektolitrov. Od tega je bellega vina 180.100 hektolitrov, črnega pa 461.200 hektolitrov. Prejšnje leto pa so ga pridelali 270.000 hektolitrov več. Z vinogradi je v Dalmaciji posajenih 49.000 hektarjev zemlje.

d V Perziji ni posla za naše delavce. Že pred enim letom se je neka angleška tvrdka, ki sodeluje pri graditvi transiranske železnice obrnila na naše socialno ministrstvo, da bi dobila dovoljenje, da nabere 100 (sto) naših dobrih specialistov zidarjev, klesarjev in rudarjev, ki bi opravljali določena dela. Ta skupina delavcev je že pripravljena za odhod v Iran in s tem je tudi že zadoščeno naročilom te angleške tvrdke. Podjetja, ki grade transiransko železnico, sedaj ne rabijo več novih delavcev in so zato vse vesti o zbiranju naših delavcev za perzijski Iran popolnoma netočne.

d O denarju in plačilu ni bilo ne duha ne sluha. Agent z nakupovanjem bosanskih polžev je prevaril mnogo trgovcev v Bosni, zlasti pa v Banjaluki. Lani se je namreč pojavil tamkaj neki agent, ki je z različnimi trgovci sklenil pogodbo za nabiranje in pošiljanje polžev v Francijo. Trgovci so res naselili in pošiljali v Francijo kar cele vagone polžev. Samo en trgovec je poslal v Pariz 13 vagonov. Toda o denarju in plačilu ni bilo ne duha ne sluha, nakar se je trgovcem le zadelo sumljivo. Začeli so se za tujega agenta zanimati in zvedeli so, da ni imel sploh nobenega kapitala ter se je kmalu tudi umaknil iz Francije v Švico, odtod pa v Nemčijo. Težava pa je še v tem, da se mnogo tvrdk v inozemstvu res zanima za polže, pa so trgovci zaradi takih izkušenj postali oprezní in nočejo kar tako nabirati in zbirati polže.

d Zopet so podrli evharistični križ. Bogoskrunske roke so se spravile nad evharistični križ v Cerkljani in ga v temni viharni noči od prejšnjega ponedeljka na torek odžagale. Ta žalostna vest se je bliskovito razširila od vasi do vasi in med vernim ljudstvom zapustila mučen vtiha. Orožniška patrulja je naj-

prej z dvema občinskima odbornikoma na licu mesta ugotovila sedanje stanje, nato pa pričela s poizvedovanjem za zločinca. Evharistični križ, ki je bil slovesno blagoslovljen maja l. 1935., je stal na prijaznem gričku na Loškem, približno 1 km od cerkvice nad vasjo Odkrajnik ter je bil viden daleč naokrog. Križ, ki je bil eden najlepših v dekaniji, so obiskovali dan za dnevom častilci, ki so pred križem opravljali svojo pobožnost. Križ je bil tudi pred viharjem dobro zavaran in v varstvo pred strelo montiran strelod. In ta križ, to znamenje božje ljubezni do nas in naše ljubezni do Boga je postal žrtev zločinske bogoskrunske roke. Ne da se prav nič tajiti, da je bilo to organizirano delo podtalnih komunističnih elementov. Če pa zločinci mislijo, da podrti evharistični križ ne bo več vstal, se motijo in za to jamčijo vsi, ki so to početje obsodili.

Mati, tvojemu spominu

(Za materinsko proslavo.)

Tvojemu spominu, mati
klanja se mladostni raj,
kakor soncu svet na trati,
ko objema v igred maj.

Mati, kaj si vse prebila,
ko za dom si se solžila!
Tvojemu spominu klanja
se slovenska zgodovina.
Gledala si razdejanja,
vzeli so Ti hčer in sina...
Spone, vzdihli in gorjel
Pokalo Ti je srce...

Tvojemu spominu klanja
se ljubezen, sre evtelica. —
Kakor zvonček v čast pozvanja
Ti slovenska govornica.
Ti si mi jo razodela,
ko si mi ob zibki pela.
Strašna mi je bol srca,
kadar tujec jo tepta.

Mamica, v ljubezni Trojji
grejelo se mi spomint. —
V dalji mrak, vihar in boji...
Se nam sij na pot v temini!
Vzor naj bo Ti žrtev sveta,
Mati tam iz Nazareta.
Bodi mladih juter zarja,
zvezda našega neba,
lučka mojega oltarja,
sonce srečnega srca.

Limbaraki.

d Radi peneverbe vodarinskih prispevkov na Viču sta bila pred ljubljanskim sodiščem obsojena Gorjup Fran in Willenpart Fran vsak na 4 mesece in 10 dni strogega zapora ter izgubo častnih pravic za 3 leta. Gorjup mora povrniti 20.000, Willenpart pa znesek nad 1000 din.

d Poštenjakom svoboda, razbojniko pa stalno pod ključ. Roparsko tolpo so prijeli nedavno v okolici Koprivnice na Hrvaškem. Med člani tolpe je tudi Ivan Golob iz Laškega, ki je star komaj 22 let. Tolpa je ropala po okolici vsa jesen, ne da bi ji orožniki mogli priti na sled. Počenjali so tudi grozodejstva in svoje žrtve mnogokrat mučili. Tako so decembra napadli v Virju vdovo učitelja in zahtevali od nje denar. Dala jim je 400 dinarjev, vse, kar je imela doma. Roparji pa niso hoteli verjeti, da je to ves denar in so začeli starko mučiti, da bi jim izdala skrivališče. Zvezali so jo in privezali na posteljo, nakar so ji z gorečo svečo žgali podplate. V strašnih bolečinah se je starka onesvestila in

se žele naslednje jutro zbudila. Roparji imajo na vesti nad sto vlomov in roparskih napadov. — Tudi v Sloveniji so tu pa tam pričeli brezposelni mladiči in drugi delomrzneži s tolovajskimi nastopi, ki povzročajo mirnemu prebivalstvu strah in škodo.

d S ponarejenim ključem je odprl neznan vlomilec sredi dneva v Mariboru Znidaršičevo trafiko, kakor da je lastnik. Nato je prebrskal vse predale, v katerih je našel 150 din gotovine in za 8000 din znamk in kolkov. Končno je vrata trafike zopet lepo zaprl in odšel neznan kam.

d Letošnje velikonočne počitnice za diake katoliške veroizpovedi trajajo od vstega 25. do vstetega 30. marca.

d Občni zbor Slovenskega planinskega društva je bil dne 11. marca v Ljubljani. Društvo ima 5345 članov in uspešno deluje. Kakor nobeno leto, tako tudi v preteklem ni počivala nesreča. Na veliko nedeljo je omagal v snegu in zmrznil Stanko Dolhar, 31. maja se je pri plezanju na Kalki gori smrtno ponesrečil akademik Bojan Lovša, 10. julija sta našla dva lovca v Kurji dolini pod Kalško goro že od 18. junija 1936 pogršanega abiturienta Srečka Vavpotiča, dne 29. julija pa so našli v Hudem grabnu trupli akademikov Vida Janše in Mladena Mikšiča, ki sta že par dni prej strmoglavila v prepad pod Podi, dne 24. julija sta se pri plezanju v Severni Triglavski steni smrtno ponesrečila Savo Domicelj in Egon Lettner iz Maribora. Dne 9. avgusta pa je tudi v Severni Triglavski steni doletela smrt Avstrijca Jos. Pfeiniga iz Beljaka.

d Železniški uslužbenec s 180 milijoni dinarjev. Ogromno dediščino v znesku 180 milijonov dinarjev bo podedoval železniški uslužbenec Mirko Arvoj v Bjelovaru. Izzeljniški komisariat v Zagreju ga je namreč pozval, naj predloži dokaze, v kakem sorodstvu je z v Ameriki umrlim Oresom Arvojem, ki je zapustil tako ogromno premoženje. Za dediščino pa se ni javil samo ta, temveč tudi še 13 drugih iz Belgrada in Niša. Vendar pa bo dobil dediščino, ker je pravi brat uarlega Amerikanca. Tudi potem ne namerava zapustiti svoje službe pri železnici, pač pa bo delal toliko časa, da bo mogel stopiti v pokoj. — Ali bi ne bilo bolj prav, da bi kdo drugi dobil to mesto pri železnici?

d Za tako najne stvari pa toliko muje. Za ureditev Mure je finančno ministrstvo odobrilo nekaj manj ko dva milijona dinarjev. Ker pa je kredit mnogo premajhen za temeljito ureditev, so kmetje v vasi Zabniku, ki so največ trpeli ob vsaki povodnji, sklenili, da bodo pri ureditvenih delih izvrševali vsa dela sami in zraven brezplačno. Nastaja pa težava, da se bo Mura, ko bo urejena na tej strani, začela razliviati na nasprotni. Oblasti so zato obljubile, da bodo dale izboljšati drugi breg Mure same s plažnimi delavci.

d Ne smeš sedeti za drugega. Pred okrožnim sodiščem v Mariboru sta te dni stala dva prijatelja: 22 letni France Svagej iz Paradiža ter 32 letni Anton Majcen iz Vičancev. Na zatožni klopi je spravilo oba preveliko prijateljstvo, ki je bilo tako požrtvovalno, da je hotel Svagej celo v zapor namesto svojega prijatelja Majcena. Majcen je bil namreč svoječasnno obsojen na zaporno kazen. Dne 22. oktobra se je javil Anton Majcen v mariborski jetnišnici, da nastopi prisojeno mu kazen. Ravnatelju jetnišnice se je pa ta Majcen zdel nekoliko mlad za svojih 32 let,

Posvetitev novega belgrajskega škofa

Ono nedeljo je bil v Zagrebu posvečen v škofa novoimenovani belgrajski nadškof dr. Josip Ujčić. Ta lepa slovesnost je bila opravljena v cerkvi deškega semenišča na Šalati v Zagrebu. Že pred 8 so se zbrali v cerkvi cerkveni dostojanstveniki in visoki predstavniki civilnih in vojaških oblasti. Obširni kor in zadnje klopi v cerkvi so zasedli gojenci semenišča, ki so tvorili močan pevski zbor 400 pevcev. Na levi strani cerkve so se zvrstili uradni zastopniki: ban dr. Viktor Ružič, minister za trgovino in industrijo dr. Vrbanič, minister za socialno politiko Dražić, Cvetković, zastopnik pravosodnega ministra načelnik Dokrat Petrovič, rektor ljubljanske vseučilišča prof. inž. dr. Maks Samec, dekan ljubljanske bogoslovne fakultete prof. dr. Ehrlich in profesor ljubljanske vseučilišča dr. Viktor Korosec, za zagrebško občino podžupan Teodor Kaufmann, za vojaško oblast poveljnik IV. armije v Zagrebu armijski general Pantelija Jurišič. V posebni klopi so sedeli brate novega nadškofa Romuald iz Staroga Pazina, Matko iz Ljubljane, Anton in se-

stra Gizela. Desne klopi v cerkvi so zasedli člani jugoslovanskega episkopata. Novega nadškofa je posvetil zagrebški nadškof dr. Ante Bauer, sopošvetitelja sta bila ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman in splitski škof dr. Kvirinal Klement Bonefačič. Slovesni posvetitvi so prisostvovali: apostolski nuncij nadškof msgr. Hermenegild Pellegrinetti, nadškof koadjutor dr. Alojzij Stepinac in škofje: dr. Viktor Burč (Senj), dr. Anton Aksamović (Djakovo), msgr. Lajoč Budanović (Subotica), dr. Dionizij Njadradi (Križevci), dr. Ivan Tomažič (Maribor) in dr. Salis-Seewis (Zagreb).

Pred obredom posvetitve je s prižnice prebral papeževo bulo o imenovanju dr. Josipa Ujčića za belgrajskega nadškofa kanonik msgr. Barle. Vsa slovesnost je trajala do pol 11. Nato je krenil sprevod v deško semenišče, kjer je novi nadškof sprejemal čestitke odličnikov, prijateljev in znancev. Novi nadškof si je izbral za svoje geslo: »Misericordia et Veritas« (Usmiljenje in Resnica).

Bog daj novemu vladiki obilo blagosloval

čepav ni bil v življenju nikoli bolan, niti ga ni nikoli bolela glava. Sedaj išče zdravila in odposnoči pri zdravnikih.

d Svinje kupujejo po hrvatskih sejnih Italijani. Povprašujejo zelo in so zaradi tega cene že poskočile za okrog 25%.

d Kateri okraj je imel lani največ požarov. Okraj Maribor desni breg, ki obsega področje istoimenske gasilske župe, uživa sloves med gasilci kot okraj z najvišjim številom požarov v vsej Sloveniji. Včeraj se je vršil občni zbor te gasilske župe in na njem je župni tajnik prečital zanimivo požarno statistiko. Lani je bilo na področju te župe nič manj kot 78 požarov, in sicer 9 manjših, pri katerih ni preseгла vrednost zgorelih objektov 10 tisoč dinarjev, 52 požarov je bilo srednjih, 9 večjih, 9 pa takih, da je vrednost objektov preseгла vsoto 100.000 din. Požarnih katastrof k sročil v preteklem letu ni bilo. Večina požarov se je dogodila na Dravskem polju, posebno na področju občine Rače, ki je sploh znana po svojih pogostih požarih. Zgorelo je 30 hiš, 67 gospodarskih poslopj z inventarjem, 11 svinjakov, 7 stikalnih, 3 drvarnice, 2 čebelnjake, 2 gozda, 2 žagi, 3 skladišča, 2 delavnice, 1 klet, 1 viničarija, 1 kozolet, 1 avtogaraža, 25 vagonov sena in slame itd. Poleg tega je našel smrt v plamenih 1 človek, 5 pa jih je bilo močno opečenih, med njimi 2 gasilca. Poginilo je pri požaru 11 svinj, 1 krava in 150 kokoši. Pri 50 požarih je vzrok neznan, 5 se jih je pripetilo zaradi nepažnje, 2 zaradi strele, devet-

krat je bil ogenj podtaknjen, enkrat zaradi maščevanja.

d Nove leto so praznovali preteklo nedeljo naši muslimani, in sicer 1356. po številu. Pri proslavah so prvič sodelovale tudi muslimanke.

d Za druge po konstanj v ogenj. Sedemnajst jugoslovanskih visokošolcev, ki so študirali v Pragi, se je prijavilo za prostovoljce na špansko bojišče. Po nekkih vesteh so večina vsi izgubili na španskem bojišču svoje mlado življenje.

d Posetite manufakturno trgovino Kmetiči magazin, Ljubljana, Krekov trg 10, ki Vas postreže najbolje.

d Državni proračun za leto 1937-38 je narodna skupščina v Belgradu sprejela s 177 glasovi. Proti je glasovalo samo 78 poslancev. Zdaj pretresa proračun še senat.

d Italija kupuje pri nas prešiče. Cene so na svinjskem trgu v zadnjem času skočile za 25 odstotkov. Za kilogram žive teže se je te dni plačevalo že Din 8.50 do 9 Din, pričakuje pa se, da bodo cene narasle še na 10 Din. Vzrok dviga cen je v tem, ker so začeli Italijani na veliko kupovati naše prešiče. Samo v zadnjih 20 dneh so nakupili 15.000 prešičev, delih in mršavih, ki jih zelo dobro plačujejo. Naši izvozniki se že boje, da bi mogli ti nakupi škodovati našemu rednemu izvozu v Avstrijo in Českoslovaško.

d Ali je res to spoštovanje zakona? Pod tem naslovom sporoča »Kmetiči list« 3. marca, da je banska uprava vrnila Kletarskemu društvu v Ormožu pravice, ki mu pripadajo kot zadrugi producentov. Mi bi nič ne imeli proti temu, da »Kmetiči list« dela reklamo za našo zadrugo, če ne bi bilo to poročilo tendenčno, kot da je odlok protizakonit. Ugotavljamo, da se je to zgodilo na podlagi »Uredbe o višini, načinu pobiranja in kontrole pri pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje« z dne 23. novembra 1934. To uredbo je torej izdal režim, ki je užival vse simpatije »Kmetičkega lista« in banska uprava je v tem pogledu le dokazala, da spoštuje zakone, naj jih je izdal katerikoli režim. Kletarsko društvo je ugodnosti po citirani uredbi tudi uživalo nemoteno od uveljavitve uredbe naprej in šele lani v jeseni nam jih je banska uprava odvzela, na našo upravičeno pritožbo pa nam jih je morala sedaj zopet vrniti. »Kmet-

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE CELJE - LJUBLJANA - MARIBOR

OBRETNINA MERA ZA VLOGE ZNAS

DO 5%

ZA VLOGE IN OBRETI JAMCI DRAVSKE
BANOVINA Z VSEM SVOJIM PREMOZE-
NJEM IN VSO SVOJO DAVČNO MOČJO

pa se je za stvar natančneje zanimal. Zelo je bil presenečen, ko je ugotovil, da to ni pravi Majcen, temveč njegov prijatelj, 22 letni Švajgelj. Poslal ga je domov, sodišče pa je poklicalo pravega Majcena, da je svojo kazneni odsedel. Zaradi poskusa varanja oblasti pa sta se danes oba prijatelja morala zagovarjati pred sodniki. Švajgelj je dobil 14 dni strogega zavora, ki ga bo sedaj moral odsediti sam za sebe, dočim je bil Majcen obsojen na 14 dni strogega zavora, pogojno za dve leti.

d »Mi čemo samo novac.« Dne 10. marca okrog polnoči so v Doljeni vasi pri Mirni peči pri Progarjevih štirje tolovaji, ki so bili maskirani, siloma čez podstrešje vdrli v hišo in zahtevali denar. Družina šteje tri člane, t. j. dva že priletna fanta in staro bolešno mater. Domači starejši sin je trenutno zbujen iz spanja mislil, da so ga prijatelji prišli obiskat, zato jim je rekel, da naj si kar sami postrežejo, saj je v drugem koncu hiše vino in jedača na razpolago; toda roparji so zahtevali samo denar, češ, saj je pred kratkim plačal doto mlajšemu bratu. Ker pri hiši res niso k sreči imeli veliko denarja, sta brata roparjem to poudarjala, da lahko vzamejo vso pijačo, kolikor jo imajo doma in meso, magari, če vso živino iz hleva vzamejo, samo naj jim nič zalega ne store. Toda roparji so kljub temu zahtevali denar s hrvaškim narečjem: »Mi čemo samo novac«, zato so brata siloma zvezali in še ranili povrhu, ker sta se do skrajnosti branila, stari materi so usta zamašili in jo vrgli na posteljo. Preden so odšli iz hiše, so enega brata razvezali. Še isto noč so potem v Lazih razbili zidanico in pokradli vino. Že prejšnji večer, pravijo, so vaščani videli par sumljivih ljudi, ki so vedrili pod kozolecem. Roparjem morajo biti gotovo dobro znane razmere pri hiši, ker čicer ne bi bili tako predrzni, saj hiša stoji sredi vasi.

d Ljubljanskim mestnim pogodbenim moškim uslužbencem in dnevničarjem se zvišajo s 1. aprilom 1937 službeni prejemki, v kolikor ne prejemaže višjih prejemkov na 900 Din, za primer pa, da so ti moški uslužbenci poročeni, se jim prizna še dodatek mesečno 150 Din, tako da bodo prejeli ti uslužbenci največ 1050 Din. Ta dodatek pa ne pripada onim poročenim moškim uslužbencem, katerih žene so v službah in prejemaže mesečno več kot 150 Din. Mestnim pogodbenim uslužbenkam in dnevničarkam se zvišajo s 1. aprilom 1937 službeni prejemki, v kolikor ne prejemaže višjih prejemkov na 800 Din. To zvišanje službenih prejemkov ne velja za pogodbene občinske babice, pogodbene poljake in gozdne čuvaje, snažilke in drž. upokojence, ki so v mestni službi. Nadalje se zvišajo delno tudi prejemki staroupokojencev.

d Ker je kradel kure in med. Na Jesenicah se je lani od avgusta do jeseni pojavil drzen tat, ki je postal pravcati kokošji strah in spreten vlomilec v čebelnjake. Komaj 22 letni Bonča France je zgradil z ukradenimi deskami v gozdu nad Jesenicami leseno barako in se tam skrival. Ponoči pa je hodil na tatiške pohode. Odpiral je kurnike in čebelnjake. Iz 8 kurnikov je odnesel 32 kokoši, piščancev, petelinov in celo eno gos. Vlomil pa je tudi v 7 čebelnjakov, odkoder je odnašal razno blago in med. Medu je pokradel do 50 kg. Bonča je tip pravega podeželskega klatača in je bil že večkrat kaznovan. Pred okrožnim sodiščem v Ljubljani je bil sedaj obsojen na 14 mesecev strogega zavora.

d Ze deset dni ni zatislil oči. V bolnišnico v Zagrebu je prišel pred kratkim 62 letni Jovan Malič in trdil, da že deset dni ni mogel spati,

aki list« pa bi si lahko to blamažo prihranil, če bi se mu ljubilo zasledovati uredbe, ki so jih izdajali njegovi prijatelji. — Kletarsko društvo v Ormožu.

d Ušla skozi streho zapora. Dva romunska tihotapca, ki sta prenašala v našo državo cimet, so pred časom prišli na mejo v Banatu. Policija je oba vtaknila v ječo v Vršcu. Tihotapca sta preveržila ogromno količino cimeta, namreč 250 kilogramov, za katere bi morala plačati carine kar sedem milijonov. Te dni sta pa ušla skozi streho zapora in jo popihala preko meje.

d Najdaljši železniški most v Jugoslaviji. Novi železniški most preko Save pri Zagrebu je izdrazila tovarna vagonov v Slavonskem Brodu za 28 milijonov dinarjev. Most bo dolg 300 m in širok skoro 10 m. Nekateri trdijo, da bo najdaljši dvotirni železniški most v državi. Most bo železen. Očividno Zagrebčani ne poznajo znanega borovniškega železniškega mosta, ki bo še vedno najdaljši dvotirni železniški most, ker je od zagrebškega daljši za nič manj kakor 200 metrov.

d Romanje na Trsat in izlet na prekrasni otok Rab bo tudi letos o binokostih. Posebni vlaki na Sušak: iz Jesenic, Ljubljane, Maribora in Novega mesta. Od Zagreba bo spremljal romarje eden od jugoslovanskih škofov. Najlepše majniško potovanje z romarsko godbo. Podrobna navodila pošlje vsakomur brezplačno uprava »Po božjem svetu«, Ljubljana, Wolfova ul. 1.

d Neredi pri prevozu pšenice. Železniška postaja v Splitu je prenatrpana, ker je bilo v Split poslanih nakrat 500 vagonov pšenice. — Samo izguba pri vagonih znaša 300.000 din. — Samo večja škoda pa je, ker je začela pšenica kaliti ter so zato propadle velike količine. Zakaj je ves ta nered nastal, ni še ugotovljeno. Eden vzrokov je na vsak način v tem, ker so javna skladišča še nedozišana in ker Split ni usposobljen za prevzem tako velikih količin žita. Nekateri pa so tudi mnenja, da so bili tisti, ki so počeli tako velike količine žita skozi Split ali zelo lahkomišeln ali pa veliki dobrogledi. Baje je vsega kriv neki Rus, ki je naročil Prizadu, da mu pošlje vseh 500 vagonov pšenice naenkrat, pa čeprav ni poznal splitskih razmer.

d Zakonski predlog o državnem cestnem fondu je naletel pri vseh prizadetih na kritiko.

Pljučnica v samotni gorski koči

Trgovski nameštenec Jožef Baldemann z Dunaja je v spremstvu svojega prijatelja šel dne 16. februarja smučati na takozvano »Totes Gebirge«. Oba sta prenočila v samotni gorski koči. Ponoči je Baldemann dobil hudo vročino, česar pa svojemu prijatelju ni hotel povedati, ampak je z raznimi izgovori dosegel, da je prijatelj sam šel naprej, on pa je obležal v koči, kjer ga je pozneje našel nosač sosednje kočice. Ta je to 24. februarja naznanil čistoški postaji Bad Aussee. Ker pa so bili tam veliki

viharji in zameti, je šele 26. februarja mogla priti v kočico ekipa ekpedicija, v kateri je bil tudi zdravnik. Ta je ugotovil, da ima Baldemann hudo pljučnico. Dal mu je injekcije. Pustili so mu zdravil, živil in strežaja, nakar so se vrnili v dolino. Ker je bilo med tem polno plazov tam v gorovju in ima bolnik še vedno hudo vročino, so ga pustili kar v koči, odkode ga bodo mogli rešiti šele v enem ali dveh tednih. Kakor vidimo, ima zimski šport tudi svoje senčne strani.

»Trgovski list« piše, da mora biti pri cestnih fondih osnovno načelo, da se dohodki teh cestnih fondov uporabljajo izključno le na ozemlju, na katerem so bili zbrani. Samo na ta način ne bi prebivalstvo občutilo teh fondov kot krivice.

d Tudi sadno drevje jim je napoti. V nočeh med 9. in 11. marcem t. l. je tat ukradel z vrta g. Frida Lenarda v St. Vidu n. L. začasno zakopana drevesca: 10 enoletnih cepljenk hruške »Zimska dekanka«, 12 nizkodebelnih hrušk »Le Lectier« in 14 breskovich grmičev. Kdor izsledi tatu, dobi od oškodovanca 500 Din nagrade.

d Pasja steklina. Pred kratkim se je tudi v Koprivnici pripodil stekel pes in napadel otroke, ki so tedaj odhajali iz šole. Tri je ogrizel, da so jih morali takoj poslati v Pasterjev zavod v Zagrebu. Pes pa je potem begal po ulicah in ogrizel še nekaj drugih psov. V nekaj dneh je bilo v Koprivnici ogrizenih že 11 ljudi. Obstoja pa velika nevarnost, da bi se steklina razširila, ker je v mestu veliko psov. Oblasti so ukazale lastnikom, da morajo takoj vsakega psa ustreliti, če bi se na njem pojavili le prvi znaki bolezn.

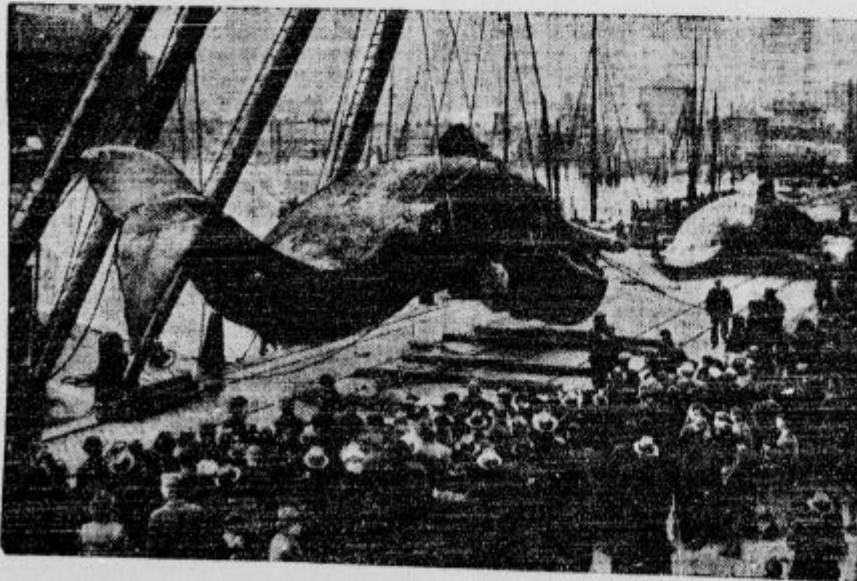
d Želje in zahteve čebelarjev, ki bodo v kratkem imeli svoje zborovanje v Novem Sadu, so dokaj zanimive. Čebelarji se bore proti temu, da bi smeli kmetje z arsenom škropiti sadna drevesa v času, ko se pasejo čebele, dalje zahtevajo, da se zaščitijo umetni čebelni pašniki in izvede prisilno organiziranje vseh čebelarjev. Pritožujejo se pa tudi nad visokimi železniškimi cenami za prevoz medu in čebel.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Za delavstvo, a proti marksistom. Iz Niša poročajo, da je znani voditelj jugoslovanske socialne demokracije dr. Topalović prišel v Niš, da bi imel delavski shod. Delavski shod je res bil, toda ko je g. dr. Topalović hotel govoriti, so začeli delavci vpiti, vrhtega pa so začeli pokati sipe in sta dr. Topalović in njegov sodrug Milorad Bečić morala oditi brez govorniške slave. To je eden izmed predznakov, ki kažejo, da požidovljeni marksizem tudi v Jugoslaviji izgublja tla.

d Žrtev brezvestnih agitatorjev. Po deželi se klatijo brezvestni ljudje, ki ljudi hujskajo proti naši enotni državi. Letos januarja sta dva orožnika ugrabila Andreja Burjo, 66 letnega delavca iz Zasipa pri Gorjah, ker je bil osumljen nekega požiga. Ko sta ga peljala, je začel zabavljati napram orožnikoma proti obstoju naše države in je pripovedoval naravnost izmišljene stvari o Mačku, ki da ima za seboj že 6 milijonov ljudi. Pred malim senatom v Ljubljani je bil Burja obsojen po čl. 4 zakona v zaščiti javne varnosti in reda v državi na 2 meseca strogega zapora in 60 Din denarne kazni odtodno 1 dan zapora. Burja je pač žrtev brezvestnih agitatorjev.

d Pred ljubljanskim sodiščem se je zagovarjal te dni Jernej Bohinje, bivši liberalni župan v Trbojah pri Smedniku. Bohinje je bil obsojen zaradi zločina zoper službeno dolžnost na en mesec zapora, pogojno za dve

Nedavno je viharno morje vrglo na holandsko obalo ogromnega kita, ki je tehtal 50.000 kg. Maščobo te živali bodo pretopili, okostje pa bodo spravili v muzej. Na desni sliki pa vidimo ladje, s katerimi love kite na odprtem morju. Na sprednjem koncu ladje je poseben top, iz katerega streljajo proti kitom harpune, močne osti na vrveh, ki se zasade živali v trup in se jih ne morejo rešiti. Lov na kite je dobičkonosen.

leti, in v plačilo povprečnine 500 din, ker je potrdil lažno uradno listino s svojim podpisom v svojstvu župana. Šlo je za 2000 din, ki jih je prejel pred volitvami od glavarstva in jih je razdelil med svoje prijatelje.

d **Pota Vladimira Radiča.** Sin pokojnega Stepana Radiča, Vladimir Radič, ki dosedaj ni posegal v politiko, je te dni obiskal več krajev na Hrvaškem in v Slavoniji ter tam prirejal shode. Na njih je govoril sam, na nekaterih shodih pa tudi njegova žena. Sem pa tja je nastopil na teh shodih še kdo od drugih vplivnih veljakov krajevnih organizacij bivše HSS. Vladimir Radič je izjavil časnikarjem, da je njegovo delo lahko, ker je ledino preoral že njegov pokojni oče.

d V švicarskem letovišču Montreux je umrl dne 9. marca znani jugoslovanski politik in narodni poslanec Milan Pribičević, brat pred letom umrlega Svetozarja Pribičevića. Umrl je v starosti 60 let. Pokojni je bil član bivše zemljoradniške stranke in je deloval v Vojvodini. Zadnji čas se je delj časa zdravil na Golniku, pred nekaj dnevi pa je še pohitel v Davos v Švico, da bi še ujel zdravje. V Montreuxu pa ga je prehitela smrt.

d Knjiga dolžnikov je zgorela. Bivšega župana v Drvarju v Bosni so vtaknili v zapor, ker je bil soudeležen pri požaru v občinski pisarni in so ob tej priliki zgorele tudi knjige, v katerih so bili zapisani nekateri občinski dolžniki. Preiskava je dognala, da je požar organiziral bivši župan, da bi tako zbrisal za seboj sledove svojega nerednega poslovanja.

d Dr. Vladko Maček se je v Gradcu sestel z dr. Krnjevičem, bivšim glavnim tajnikom bivše HSS. O čem sta se hrvatska voditelja pogovarjala, ni točno znano. Dr. Krnjevič je pozneje časnikarjem izjavil, da je glede sporazuma žnogled ne toliko vstred notranjih prilik, kakor vstred mišljenja Društva narodov, ki smatra Hrvate za manjšino povsem odvisno od mnenja večine.

d Občnega zbora krajevnih organizacij JNS za 4. mestni okraj v Mariboru se je udeležilo — 11 oseb.

d Poslanec Gjeka Peškovič, ki je bil izvoljen na listi dr. Mačka, je prišel v Narodno skupščino.

NESREČE

d Pogorelo je deloma leseno ostreje hiše ljubljanskega zdravnika dr. Volavška. Gasilci so preprečili, da se požar ni razširil na vso hišo in na sosednja poslopja.

d Stanovanjsko in gospodarsko poslopje je uničil požar posestniku Francu Sušen v Legnu pri Moriboru.

d Pri padcu je udaril z glavo ob korenino. V Otovcih, tam okrog Maribora, je utonil v plitvem potoku Kreckl 64 letni posestnik Stefan Rakar. Mož, ki je doma v Čepinčih, se je nahajal na obisku pri svojih sorodnikih v Otovcih. Pil je tam žganje in jabolčnik ter je odhajal zvečer malo okajen proti domu v Čepince. Pot vodi preko potoka Krecka, ki je zelo plitev ter ni potrebna nič brv, ker ga ljudje kar preskočijo. Ker pa je bil breg potoka zaradi dežja moker, je Rakarju pri odskoku zdrsnilo in je padel, pri padcu pa je udaril z glavo ob korenino. Zaradi udarca se je oneaviestil. Nezavesten je obležal v plitvi vodi ter se zadušil. Ko so št. naslednjega dne otroci iz Otovcev v šolo, so

Vsi narodi poznajo post

Skoro da ni naroda in vere na svetu, ki bi v kakršnikoli obliki ne poznala posta. Stari Egipčani, Asirci, Babilonci in Perzijci so vedeli za post, a Mohamed je rekel: »Post vodi ljudi do božjih vrat.« Stari Peruanci so se s postom pripravljali na praznike, a mehiški duhovniki so imeli 80 dnevni post in so smeli v tem času jesti samo koruzni kruh, sol in vodo. Indijanci v Severni Ameriki se še danes ne lotijo nobenega važnega opravila brez posta. Hindusi se poste vsaki četrti dan v novem mesecu in ne zavžijejo ničesar, dokler sonce ne zaide, a deveti dan tudi zvečer ne jedo.

Veliki post je star, kolikor je stara vava in je v zvezi z mukami Kristusovimi. Tudi Jezus se je postil 40 dni, a kristjani so se s postom pripravljali na najvažnejše Gospodove praznike. Veliki post pade na spomlad, ko se vava narava pomlaja in čisti. Številni zdravniki toplo priporočajo pičo hrano oziroma post kot uspešno zdravilo proti mnogim boleznim. Naloga posta je tudi ta, da sebi pritrže in tako pomagata tistim, ki se postijo po sili razmer takorekoč celo leto.

V vsako hišo »Demoljuba«!

našli v potoku truplo mrtveca. Naglo so pohiteli nazaj v vas ter obvestili o strašni najdbi vaščane, ki so v mrtvecu prepoznali Rakarja.

d Deset metrov visoko ga je dvignilo v zrak. Nenavadna nesreča se je pripetila 32 letnemu posestniku Alojziju Klobasi od Sv. Jurija pri Ščavnici, ki so ga pripeljali v mariborsko bolnišnico. Zaposlen je bil s svojimi ljudmi pri podiranju velikega drevesa. Dočim so drugi drevo sekali in žagali, je Klobasa držal za vrvi, ki je bila privezana na vrhu drevesa in s katero je hotel deblo pri padcu naravnati v pravo smer. Pri tem pa je nevedoma stopil v zanjko na koncu vrvi. Ko se je začelo drevo majati, ga je veter podrli ravno v nasprotno smer, kakor je vlekel Klobasa. Spustil je vrvi iz rok, toda zanjka ga je držala za nogo in s strašno silo, da je kar žvižgalo, ga je dvignilo v zrak kakih 10 metrov visoko in ga na drugi strani drevesa v loku tresčilo na zemljo. Zlomil si je desno nogo v stegnu, levo pod kolonom ter dobil notranje poškodbe.

d Zaradi močnega vetra ni slišal prihajajočega brzovlaka. Dne 13. marca se je med Grobelnim in Sv. Jurijem ob južni železnici pripetila železniška nesreča, katere žrtev je postal progovni delavec Pesko Valentin, oče petih nepreskrbljenih otrok, doma iz okolice Sv. Jurija. Pesko je bil zaposlen na progli kot progovni delavec. Zaradi močnega vetra najbrž ni slišal prihajajočega brzovlaka, ki je vozil proti Celju. Lokomotiva je zadela ob Peska in ga odbila. Pesko si je pri tem močno poškodoval zgornji del desne rame, ima prebito lobanjo, poleg tega pa še veliko rano na glavi. Njegove poškodbe so smrtonevarne. Prepeljan je bil z osebnim vlakom v Celje, s kolodvora pa ga je rešil avtomobil prepeljal v celjsko bolnišnico, kjer se sedaj zdravi.

d Razpisana je pehotna podčastniška šola za mladeniče v starosti od 18 do 21 let. Podrobnice pojasnila se dobe pri Per Francu, kapetanu v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Za odgovor priložiti kolek ali znamko za 6 Din.

d Razne nergode. V tujsko bolnišnico so prepeljali 39 letno viničarko Petek Juljano iz

Velike Nedelje, ki je še v mesecu novembru preteklega leta padla in si nalonila levo podkolenico. — Istotako so pripeljali v bolnišnico 27 letnega posestniškega sina Predkaka Franca iz Zupečje vasi, ki si je pri sekanju drv pogubl sekuro v nogo. — Pri montiranju avtomobilskega plašča na kolo se je ponesrečil avtomobilnik Maks Terglavčnik v Mariboru. Zelezno orodje, s katerim je montiral plašč, je odletelo od prožnega gumenja ter ga s tako silo udarilo po glavi, da mu je prebilo lobanjo. — Pred nekaj dnevi so pripeljali v celjsko bolnišnico triletnega fantka Franca Prešiček, posestniškega sina iz Polzele, kateremu je dal njegov 12 letni brat pomočnina piti oecino kislino. Fantek je dobil težke notranje poškodbe, na katerih je po petih dneh umrl. — Tekavc Anu, 54 letno prevzičkarico iz Gorice pri Sv. Juriju ob juž. žel., je slamo-reznica zgrabila za roko in ji jo raznesarila. — Na prav tak način se je ponesrečila 8. marca tudi Albreht Marija, 12 letna hič delavca iz Topolšice. — Pretekli teden so pripeljali v mariborsko bolnišnico 29 letnega posestnika iz Gorice pri Cirkovcih Antona Valanda. Mož je pečjal krompir v Rače na postajo, pa so se mu med potjo konji splašili ter je padel pod voz. Kolesa so mu zdrobila obe čeljusti ter je dobil tudi hude notranje poškodbe.

NOVI GROBOVI

d Dolgost življenja našega je kratka. Pri Sv. Juriju ob Ščavnici je umrla Ivana Terstenjak, bivša posestnica v Kraljevcih. — V Ljutomeru je mirno v Gospodu zaspal fotograf itd. Hubert Alt. — V Vitanju je zapustil sočno dolino lesni trgovec Rajmund Hofbauer. — V Skofji Loki je mirno v Gospodu zaspal posestnik Ignacij Planarič. — V Laškem je odšla v večnost 83 letna Analiya Štandeger. — V Travniku je odšel po večno plačilo p. Vladimir Grahli, duhovnik D. I., rojen v Štanjelu na Krasu. — V Celju je utrl sodni oficijal v p. David Modic. — V Razboru pri Zidanem mostu so položili v grob Santej Marijo iz Polane. — V Strahinju pri Naklem je umrla 74 letna Katarina Ažman. — V Dornbergu na Gorškem je odšel po večno plačilo cerkovnik in posestnik 75 letni Anton Berce, oče bivšega »Slovenčevega« urednika dr. Alojzija Berceta. — V Cerkljah pri Kranju je zaspal v Gospodu 75 letni posestnik Jernej Vomberger. — V Celju so pokopali davčnega poduradnika v p. Josipa Škorjanca. — V Ljubljani so umrli: Jožefina Martinič roj. Zotter, kapetan I. razr. v p. Edvard Dev, šolski ravnatelj v p. Janez Levce, Pepca Kovač, učiteljica v p. Marija Šifrar, Marijana Potočnik iz Dobruševce pri Zircu, sodnikova soproga Rozi Dolinar roj. Debelak in Srečko Mizerit. — Daj jim, Gospod, večni mir!

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

RAZGLLED PO SVETU

Bratomorno klanje v Španiji

Zadnjih 6 tednov se je položaj na španskih bojiščih zelo izpremenil v prid nacionalistov. Frankova armada, oprta na Saragoso, je zavzela nove važne postojanke in je pričela te dni napad v smeri Guadalajare, ki je 81 km oddaljena od Sigvence. Ako bi padla Guadalajara, bi bil Madrid popolnoma obkrojen in bi mu ne ostalo drugega, kakor da se uda ali prepusti za armado in prebivalstvo zelo nevshečnemu obleganju. Ko to pišemo, nacionalisti še niso zasedli Guadalajare, so se ji pa zelo približali. Južno od Brimege stoje nacionalisti le še kakih 20 km od Guadalajare. Severno od tega mesta so se beli postavili rdečim krepko v bran in nacionalisti ta trenutek ne prodirajo tako hitro, kot so v preteklih dneh. Vendar se zdi, da napor rdečih nimajo za cilj kakšne večje zmage nad belimi, temveč služijo le umiku komunistične armade iz Madrida, ki je v vsakem pogledu zelo ogrožena od nacionalistov.

Na drugi strani je armada nacionalistične-

ga generala Mole zasedla guadaramsko in samosiersko gorovje na severu Madrida ter je začela prodirati proti jugu.

Tudi na fronti pri Harami, južno od Madrida, so nacionalisti po hudem boju zopet napredovali za 4 km in za toliko zožili obroč, ki vedno bolj zadržuje zaenkrat še vedno rdečasto špansko prestolnico.

Na skrajnem severu pri Oviedu se ni pripetilo nič posebnega, zakaj komunisti so bili pred 14 dnevi, ko so poizkušali zavzeti to mesto, odbiti s silnimi izgubami in si še niso opomogli za nove boje.

Hitrega napredovanja generala Franca pa ne ovira toliko odločen odpor rdečkarjev, kakor skrajno neugodno vreme z večnim deževjem in snežnimi meteži. Ko se vreme spremeni, bo nacionalistična hrabra in dobro oborožena armada brezdvoma pognala komuniste zopet v divji beg mimo Madrida in še dalje tja proti vzhodu.

vendar tudi za Češkoslovaško velja, da imajo pravico do svobode in demokracije pošteni ljudje, ne pa razbojniki.

AVSTRIJA

» To in ono. Pokopali so Janeza Podgorca p. d. Sitarja z Olšenice v velikovski okolici. — V Grebinju so djali v grob Martina Potočnika. — Koroški lesotrci so vložili na zvezno vlado vlogo, naj se jim dovoli staro izvozno kladivo v Italijo in omogoči izvoz še v druge države. Trenutno znašajo zaloge lesa v deželi okroglo 500.000 kub. m. — Rožeški most je vsled poprav do 15. aprila za vozove zaprt. — Na progi Videm-Trbiž je iztiril tovorni vlak. — V Dravo je zavozil na cesti pri Lipici nek kolesar, star okoli 20 let. Kolo so našli, trupla ne. — V Trtni vasi sta dva neznanca s koli napadla trgovca Antona Kaiser-ja in mu iztrgaja aktovko z večjo vsoto denarja. — V Beljaku so o priliki nekega pretepa aretirali Avgusta in Jožefa Melcher in Rudolfa Wüster iz šentjakobske občine. — Lastniku umetnega mlina v Vetrinju J. Kropitschnu je nekdo ukradel menico, glasečo se na 30.000 šilingov. — V Rožeku je orožništvo aretiralo cigana Antona Helda, ki ima na vesti nek umor. — V Medborovnici je umrla 87-letna Alojzija Janich.

AMERIKA

» Razao. V Forest City Pa. je umrl 41-letni Josip Uršič iz Gornjega Logatca. — Istotam je preminula 66-letna Marija Svigelj iz Bezuljka pri Cerknici. — V Vandlingu Pa. je na veke zatisnil oči 72-letni Frank Kolar iz Trbovelj. — V Little Falls je umrl za pljučnico 36-letni Frank Sušman. — V Pittsburgu Pa. je zapustil solzno dolino 53-letni John Adlešič iz Zuničev v Beli krajini. — V Barbertonu O. je zaspala v Gospodu 58-letna Cecilija Kranjc iz Ravnika pri Blokah. — V Njujorku so djali v grob Rozo Svetlin. — V Gowandi je odšel v večnost 54-letni Rafael Sladič iz Sevnice pri Mirni. — V Johnstownu Pa. je zapustil solzno dolino 65-letni John Lavše iz Mokronoga. — V Willardu Wis. je zapel mrtvaški zvon 38-letni Mariji Petkovšek roj. Grmovšek iz Ajdovca na Dolenskem. — V Keystownu W. so spremili k večnemu počitku 42 letnega Luko Paveliča iz Cirkvenice na Primorskem. — V Njujorku je izdihnil rojak Josip Zabukovec. — V La Salle je dokončala zemeljsko trnjevo pot 58 letna Helena Pchar. — V Nanticohe Pa. je našel mir na božji njivi 45 letni Frank Kovač od Sv. Trojice pri Moravčah. — V Clevelandu je do smrti povozil vlak Johna Trepela iz Rovt pri Logatcu. — V Clevelandu sta umrla 67 letni Martin Podgorelec iz Huma pri Ormožu in 60 letni Frank Kodek iz Pečice pri Špocijanu na Dol. — V Ambridge Pa. je odšla v blaženo večnost 45 letna Margareta Košela roj. Znidaršič iz Novega mesta. — V La Salle je nenadoma umrl 71 letni Jožef Stukelj iz Petrove vasi pri Črnomlju. — V Akranu O. je nenadoma preminul 45 letni Martin Podobnik iz Stare Oselice nad Škofjo Loko. — V Lorainu si je vzel sam življenje 42 letni Peter Borovič. — V Shirkierville, Ind., se je pred kratkim vrnila iz bolnišnice Frances Mahnič ki je prestala tri težke operacije. Pri prvi operaciji so ji zdravniki po pomoti prerezali mehur in potem so morali z dvema operacijama pomoto popraviti. Vzelo bo najbrž precej časa, preden bo žena popolnoma prebolela posledice zdravniške raztresenosti. — V Lincolnu Ill. je naglo odšel v večnost 65 letni Frank Petelin iz Poljan. — V Njujorku je na veke zatisnila oči

ITALIJA

» Zanimiva razsodba. Tržaška »Piccolo« in »Popolo« oba hkrati prinašata zanimivo razsodbo tržaškega sodišča v procesu, ki ga je naperil neki tržaški uradnik proti šefu matičnega urada tržaške občine, ki je na lastno pest črtal slovensko ime, ki ga je oče določil svojemu otroku, ter ga nadomestil z italijanskim. Tržaško sodišče se je s to pritožbo bavilo, a je pritožbo dotičnega uradnika zavrnilo, da ni upravičena, ter dodalo svojemu pravdoreku še naslednje tolmačenje: »Trdovratnost, s katero vztraja oče v svoji odpornosti proti temu, da bi njegov sin dobil italijansko ime v današnjem zgodovinskem trenutku, ko mora biti vsakdo ponosen na to, da se v svojem življenju priznava za Italijana, torej se s ponosom poslužuje tudi svojega italijanskega jezika, ki je Dantejev jezik, takšna trdovratnost vzbuja upravičen sum, da se za vsem tem skrivajo dobro ali slabo prikriti stranski cilji. Očeva pravica ne more segati tako daleč, da bi vodila do odprtega odpora, da bi motila javni red in mir in celo žalila narodno zavest. To prepričanje se je nahajalo v duši šefa matičnega urada, ko je kot zvest tolmač zakona in zastopnik italijanskega čuvstvanja odklonil vpis slovenskega krstnega imena v matično knjigo italijanskega imperija.« — Bog ve, kako bi pisalo italijansko časopisje, ako bi kje drugod, kjer so Italijani v manjšini, izšel podoben odlok?

» V prilog družinam. Veliki fašistični svet v Rimu je sprejel te dni važne, dalekosežne in vsega posnemanja vredne sklepe v prilog družinam. Naj jih navedemo v izvlečku: Na Italijanskem bodo imele prednost pri nastavitvah delavske in uradniške družine z otroci. Država bo dajala posojila onim, ki se hočejo poročiti in bo vpejla zavarovanja za otro. Ustanovi se zveza družin s številnim potomstvom. Občine, v katerih bi nazadovale številne rojstev, se ukinejo in se jih žigosa kot nevrredne. Plače samceev se znižajo v dobro družinskim očetom na polovico. — Marija Vičič, stara 32 let, iz Renč pri Gorici, je hotela z enoletno hčerko Marijo v naročju, podkuriti ogenj. Sklonila se je nad štedilnik in zllala

iz steklenice petrolej med tleča drva. Plamen je bušnil in zajel mater z otrokom, da sta pričela oba goreti. V težkem stanju so ju prepeljali v bolnišnico, kjer pa sta oba v strašnih bolečinah izdihnila.

NEMČIJA

» Stroga kazen za kršitev zakonskih dolžnosti. Po novem nemškem zakonskem pravu smatrajo, da je zakonolomstvo žalitev države same. To zakonsko pravo sicer še ni stopilo v veljavo, toda vse kaže, da bo prav kmalu. V pravosodnem nemškem ministrstvu delajo neumorno na to, da ga spravijo na dan in mu dajo obvezno moč. Novi zakonski osnutek predvideva kot največjo kazen za kršitev zakonskih dolžnosti 10 let robije. Prav tako predvideva zelo stroge kazni tudi za tiste, ki bi pri kakšni zakonski dvojici povzročili prepire, iz katerih bi se nato rodila ločitev zakona. Razumljivo je, da bo razprava o vsaki takšni kršitvi trajala precej časa, predno se bo moglo res ugotoviti — če se bo — kdo je kriv zakonolomstva, ali mož, ali žena, ali pa kdo tretji. Dosedaj so take zakonske spore reševali samo na zahtevo enega od zakoncev in je bila največja kazen šestmesečni zapor.

» Nemško časopisje očita Češkoslovaški, da je napram Rusiji preveč popustljiva. Londonski časopis »Times« opozarja angleško vlado, naj ne dopusti, da bi se iz Češkoslovaške napravila nova Španija, saj je Češkoslovaška demokratična in miroljubna država. To je vse res in prav,

BANKA BARUCH

11, Rue Aubert, Paris (9^e)

Odpremija denar v Jugoslavijo
najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.
Vrši vse bančne posle kalkulanteje.

Polni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune.
BULGARIJA: № 2064-64 Buzalova. FRANCIJA: № 1117-94 Paris. DOLAR: № 123-06 2nd, Street. LUKSEMBURG: № 5097 Luxemburg.
Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice

P O D O M O V I N I

Iz raznih krajev

Trebelno pri Mokronogu. Naša zmaga pri zadnjih občinskih volitvah je zelo razburila nekatere može. Temu razburjenju so sledila tudi obžalovanja vredna dejanja: s koli in kamenjem so šli na naše volivce. Zagovarjali se bodo pred sodnjim Pobili o šipi pri 2 volivcih. Sneli so zunanje okno pri hiši, ko so bili vsi v sobi in je gorela luč. Streljali so na volivce, ko so šli domov. Odpovedali so srambo ženi vdovi, da mora slamo odstraniti takoj. En kandidat je odpovedal košček vrta občinskemu siromaku. Vloženi sta bili 2 tožbi radi razkraljenja opozicijskih liberalnih in komunističnih močev. Ena je bila umaknjena, ker mu je naš volivce-oboževalec zagrozil s protitožbo. Ene našemu volivcu so polomili 8 mlada drevesca. Brezglavi voditelji opozicije vodijo brezglavo politiko, v kateri iščejo svojih koristi in časti.

Nova Oselca. Po spovedku dolgih 43 let, se je v tuk. župniji zopet vršil od 28. februarja do 7. marca sv. misijon, ki so ga vodili preč. o. lazaristi. Kako je vsa župnija hrepnela po duhovni in verski prenovitvi, se je lepo pokazalo ob času sv. misijona. Proti koncu je sicer nekoliko kazilo slabo vreme, pa se ljudje niso strašili truda in žrtev, ampak še v večjem številu so prihajali in z veliko vneto k govorom in sv. zakramentom. Sv. misijon je lepo uspel nad vse pričakovanje; le dal Bog, da bi obrodil tudi znanprej bogatih sadov, kar se bo zlasti tudi videlo pri Apost. mož in fantov, ki bo po številu še večje, kakor doslej. Ob sklepu sv. misijona pa se je vsa župnija posvetila pres. Srcu Jezusovemu. Prav tako! Naj kraljuje Kristus Kralj tudi v naši župniji! Gg. misijonarjem Bog plačaj, ko so se toliko trudili za nas. Čeprav so odhajajo ljudem, ki so se ob poti od misijonarjev poslavljali, rekli, naj bodo pridni, da ne bo treba priti nazaj, vendar želimo, da bi se še kdaj vrnil med nas. — Dasi smo vajeni pri nas hudih vetrov, je pa nas le iznenadil 1. marca zvečer velik vihar, da je kar tulilo in piskalo in na mnogih at ehah napravil precej škode, ko je pometalo opeko po tleh. — Število naročnikov »Domoljubca« se je letošnje leto tudi pri nas pove-

žalo, dasi tudi prej nismo bili zadnji. Upamo pa, da se bo še kaj novih naročnikov priglasilo. V vsakršno kršćansko hišo dobe katoliški časopis. Časopis pa, ki ne drži a Cerkvijo, ven iz kršćanskih hiš! — Na evetno nedeljo privedi tuk. prosv. društvo »Materinski dan« z lepim sporedom. Tudi si je društvo omislilo nove kulise in zastor. Po veliki noči pa nam sva zopet na odru kaj novega pokazati. — V Koprivniku, je umrla pred mesecem Ivana Pirc; samo 14 dni prezgodaj in bi bila s svojim možem Pavlom, ki se v kljub starosti še dobro drži in šaljivo govori, da pred stoletim rojstnim dnevom ne misli iti v nebesa, kar mu iz srca želimo, obhajala biserno poroko. Sicer pa čvrste in trdne korenine in grče Gorenjcev pri nas niso ravno redke. Menda dobra voda in zrak drži ljudi pokoncu.

Gabrijele pri Tržišču. Sprejmite še od nas par vrstic. Dne 13. februarja je pri nas prvič zagorela elektrika. To je že druga instalacija v naši župniji. »Petrolejk« pa zaenkrat še ne bomo vsi zavrgli. So sedne vasi, le korajžo še vel — »Domoljubca« ima letos tukaj skoraj vsaka hiša. — Namerava se graditi ali popraviti cesta na novi kolovoz Tržišče. Popravila čaka še tudi stranski vaški studenci (vodnjak), takozvani »Klenc«. Ta je zapuščen, le ob suhi ima dosti obiska. Je pač atiska! Drugič kaj več.

Boštanj. Kako imenitno znajo naši občinski može gospodariti, se vidi pri cerkveni hiši. V tej cerkveni hiši, ki je vsa cerkvena last, je bila svoj čas šola. Ker je pa bila soba premajhna in nesposobna za šolo, je pred več kot 40 leti župnik podaril lep kos župnijskega sveta, okrog 300 kvadratnih metrov brezplačno za novo šolo. Vsak pameten človek bi pričakoval, da bo občina staro šolsko sobo popolnoma prepuščila cerkvi, če iz hvalečnosti, ker je svet za novo šolo dobila zastonj. Toda ne! Takrat so se občinski može sklenili in tabulariti na staro šolo in so to res storili na zvit način, ne da bi župnik zvedel o tem pravočasno. To staro šolsko sobo, pravi šola, da jo potrebuje. V resnici pa jo prav nič ne potrebuje, ampak ima samo na videz porabe notri obešenih par stenskih slik. Zadnja leta pa je ta cerkvena hiša v tako slabem stanju, da smo morali letos skleniti temeljito popravo te hiše s konkurenčno razpravo, ki je

44 letna Roza Svetlin iz Cemšenika pri Domžalah. — V Johnstownu Pa. je podlegel srčni hibi 70 letni Anton Urbas iz Zelš pri Rakeku. — Ravno tam je zapustil solzno dolino 39 letni Frank Hiti iz Cerknice. — V Sheboyganu je odšla h Gospodu po večno plačilo 80 letna Alojzija Zeleznik. — V Ameriki nameravajo izvesti socialno zavarovanje v velikem obsegu. Zavarovanih bo okoli 26 milijonov oseb. Temu primerno velik bo tudi upravni parat in upravni stroški. Pravijo, da bodo samo v tem letu znali štati upravni stroški 59 milijonov dolarjev.

DROBNE NOVICE

Svetovni protikomunistični kongres bo v Berlinu. Pridejo zastopniki 22 držav.

3 milijarde Kč znašajo dolgovi okrajev in občin v češkoslovaški republiki.

120 milijard Din za oboženje je posodilo Franciji šest angleških bank.

Kilogram suhega zlata velja sedaj 34.508 frankov (okrog 68.000 Din).

65 angleških bojnih ladij čaka v Gibraltarju na velike pomorske manevre.

Od 18 milijonov Romunov je danes 3 milijone katoličanov; v 13. stoletju so bili vsi Romuni katoliške vere.

Za kmečke žene in dekleta

Pred kratkim je izšel nov list z imenom »Kmečka žena«. Izdaja ga nova organizacija kmečkih žena in deklet, katere se je pred letom dni ustanovila. List izhaja mesečno enkrat, tiska ga Cirilova tiskarna v Mariboru in stane letno 20 Din, za članice le 10 Din. List toplo priporočamo posebno še kmečkim ženam in dekletom. Zeleti bi bilo, da je tudi vsaka kmečka žena in deklica članica te organizacije in sotrudnica lista. Čim več jih bo pri listu sodelovalo, tem zanimivejši bo. Žene in dekleta na noge, naročite list in pristopite k organizaciji! List se naroča: Cirilova tiskarna, Maribor.

RAZNO

Nekaj, kar ne vedo vsi: da bo Amerika zgradila tako zvano »panameriško cesto«, ki bo držala iz Zedinjenih držav do Buenos Airesa. Zedinjene države bodo gradile svoj del ceste do Panamskega prekopa;

da je dala turška vlada ženskam aktivno in pasivno volilno pravico, katere so se moderne Turkinje prvič poslužile pri državnozbornskih volitvah l. 1935;

da so sestavili posebno električno žarnico, ki omogoča zobnim zdravnikom, da sede vrtajo nesrečnejšem zobu;

da so že Egipčani poznali sladkorno bolezen in o njej pisali;

da napravijo v Turčiji v preproge nalašč kakšno napako v vzorcu, ker brez napake lahko samo Allah kaj naredi;

da ostane pristen kameniti kristal brez ozira na vreme vedno hladan;

da je podedoval neki reven švicarski delavec iz Tessina 3 milijone dolarjev. Mož ima ženo in otroke in živi v zelo skromnih razmerah;

L. Ganghofer:

16

Martinj klošter

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

»Zdaj smo tu vsi, oče!« je spregovoril Hartvik. »A kje je sestra?«

»Dobro, da je ni. Ni ji treba slišati, kar se hočem z vami pogovoriti.« Gospod Vace je stopil k mizi in se oprl ob njo s pestmi. »Ali že veste najnovejše?«

»Ven z besedo!« se je zasmel Rimiger.

»Le počakaj, kmalu se ne boš več smejal! Goste imamo v Gadenu. Požeruhi so prišli. Zunaj pri Goldenbahu, pod Lokijevim kamnom so se utaborili.«

Vse tiho je bilo okoli mize, samo za trenutek, potem je skočil Henink pokoncu in njegova pest je zabobnela na mizo. »Mojega konja sem! Bomo še veselo gonili to noč! Kutarji jo bodo pobirali, da bodo pretekli še veter, ki buči zunaj!«

Bratje so planili kvišku, stoli so padali in zmešano kričanje je napolnilo prostor. Henink je govoril vsem iz srca. Kakor ose iz gnezda, v katerega je segla lisica, tako so se razleteli.

»Norci! Ostanite tuk!« je prevpil gospod Vace ves trušč. Obstali so pri vratih in gledali očeta.

»Nazaj za mizo!«

»Oče! Kaj naj to pomeni!« je vzkliknil Rimiger. »Mar nam hočeš vezati roke, ko udarec največ zaleže, če prileti takoj!«

»Za mizo!« je ukazal gospod Vace, in njegovo čelo je pordelo. Obotavljajoč se so prihajali in sodali zopet na svoje prostore. »Zdaj jeziki za zobe! Nobeden mi

naj ne sega v besedo!« Gospod Vace je globoko dihal in se vrgel na stol. »Prišli so ... in proč morajo tudi. Toda kako? S silo ne gre, to vem že davno. Kute nosijo, in kdor se dotakne posvečene obleke, si utegne grdo opeči roke. Sredstvo, ki bi godilo vam, bi bilo od vseh najslabše! Pobijte te štiri, in deset jih bo zraslo namesto njih ... pobijte teh deset, dvajset jih bo vstalo. Ne, fantje, s pobijanjem in lovom ne gre. Oditii morajo iz lastne volje.«

»Če bodo le hoteli!« se je zasmel Henink.

»Bodo! Za to poskrbim že jaz! Imam dva dobra pomagača: glad in zimo. Potrebujem pa pri tem tudi vas! In tako se konča od jutri lov iz dneva v dan. Trije sicer smejo loviti kakor doslej. Stirje ostajajo čoma sleherni dan. Henink, Zindei, Rimiger in Hartvik, vi začnete jutri. Pred dnevom osedlajte in odjezdite ... Prišli sta dve dekli, da bi pripravili mizo za večerjo. Gospod Vace je umolknil in pomignil sinovom, naj bodo tiho. Stopil je ven med večna vrata in gledal v hrup in buč nastopajoče noči.

»Henink!« je poklical in se obrnil počasi v vežo. Najstarejši je odšel ven. »Kaj hočeš, oče?«

»Kaj pač meniš, kdo bo prvi, ki bo stopil na stran onih le-tam zunaj?«

»Zapomni si, oče ... roko bi položil za to v ogenj: ribič!«

Gospod Vace je prikimal.

»Ali si se morda o tem že uveril?«

»Govoril sem z njim.«

Henink se je zasmel. »To je za zahvalo, ker si ga vedno zaslanjal z roko!«

»Tega je zdaj konec!« je dejal gospod Vace in hotel zapustiti vežo. Toda Henink ga je prijel za roko. »Oče! Kako to misliš?«

bila pretekli teden. Sola namreč ni svoj oddelek, daši ga je imenoma rabila, prav nič popravljala, daši bi ga morala. Sedaj so naši občinski možje sidenili celo hišo popraviti, in sicer kot cerkveno hišo. Popravilo bo stalo okroglo 20.000 dinarjev. Popravljala se bo tudi stara šolska soba, daši prav nič ne služi za šolo in jo cerkev ne sme rabiti zase. Torej bodo naši očetje kot drag luksuz popravljali staro šolo, ki pa bo prazna ostala. Vprašamo: Ali je to pametno gospodarstvo? Iz same kljubovalnosti ne dajo sobe cerkvi nazaj, ki bi jo dobro porabila v svojo korist. Tako bo pa težko zaslužen denar naših občanov vržen proč zaradi same nagajivosti nekaterih naših občinskih mož. Ubogo ljudstvo, kjer strankarska strast nad njim vlada. Kadar bodo ljudje mimo te hiše hodili, se bodo jezili nad onimi, ki so jih za prazen nič ob denar spravili. — Pri novi železnici se je pred mesecem en delavec ponesrečil. Zasulo ga je kamenje. Bil je Karol Knez iz Velikega vrha. Delajo sedaj že pri Dolenjem Boštanju, kjer pridno grade kanale iz betona za odtok vode. Sitnosti so pri žagi, kjer je svet zelo ozek in promet vedno velik. Meseca aprila bo sprejetih zopet več delavcev. — Ustanovili smo prosvetno društvo, za katero se je takoj v začetku prijavilo nad 80 fanov in deklet — znamenje, da so vsi že težko čakali nanj. Saj vidijo vsi, kako podivjajo vsi oni, ki so prepričani samim sebi ali ki hodijo v slabe družine. Mladina, še v krščanski prosveti se boš čutila veselo in srečno!

Trebeljeva. Zadnji čas je bilo po naših hribih precej tatvin. Bila je okradena na Prežganjem učiteljica gđ. Ana Gruden, kateri so tatovi pobrali poleg oblake in perila še druge predmete. Isto noč je prišla gotovo ista tolpa tudi k posestniku Janezu Zupanciču in mu pokradla slanino in meso od dveh prašičev. Ljudstvo je mnenja, da je to tista tolpa, ki je še pred nekaj leti kradla po kmetijah, v župni cerkvi in v trgovini na Prežganjem. — Na Cvetno nedeljo po prvi maši ob 7 bo na Prežganjem v Ljudskem domu seja JRZ. Vai tisti, ki ste bili na obnem zboru izvoljeni, ste obvezani, da se seje udeležite. Na to sejo pride tudi delegat glavnega tajništva iz Ljubljane. — Rdeči križ nam bo v aprilu predstavil na našem prosvetnem odru na Prežganjem prelepo Jalenovo dramo v 4 dejanjih »Domc. Ze sodaj vsa vabimo, da poselite igro in s tem podprete dobro stvar. — V maju bo Prosvetno društvo izvajalo na svojem odru igro »Ispod Golice«. Čisti dohodek te

igre je namenjen za popravo farnih orgel na Prežganjem. Tudi takrat pričakujemo obilne udeležbe.

Cerklje pri Kranju. Pot me je zanesla v gorenjske Cerklje, v ponosno farno, ki se razprostira ob vznožju Kravca. Ko sem se bližal farni cerkvi, sem zapazil veliko množico mož in žena, ki so prihajali iz cerkve. Ali so tako pobožni, da še ob delavnih tako radi hodijo v cerkev, sem ugal. Pa sem kmalu zvedel: možje in žene imajo duhovne vaje. Bog vam dal, možje in žene, vztrajati na krščanski poti, sem jim tiho želel. Začuden sem povpraševal: zakaj se pa za mladino — fante in dekleta — ki so duhovnih vaj še bolj potrebni, ne zanimate? Takoj sem dobil odgovor: Fante in dekleta so se v adventu udeleževali duhovnih vaj v lepem številu. Kakšen je bil uspeh? Prav dober. V zimskem mrazu pa je pri nekaterih prvotna navdušenost in vztrajnost zamrznila. — Zvedel sem tudi, da se fante v zimskem času

Nagradno uganko

V »Družinski Pratičnik« za l. 1937

je pravilno rešilo 1875 reševalcev.

Razdelili bomo 7 nagrad, kot smo razpisali, in zaradi visokega števila reševalcev se 1 izredno nagrade za najlepšo sestavljeno rešitev.

Izrečali smo te-le naslove:

1. nagrada: **Ferdinand Kotnik**, žagar, Ljubija št. 26, p. Mozirje
  2. nagrada: **Ivan Eržen**, Spodnja Besnica št. 51, p. Kranj
  3. nagrada: **An» Škufca**, Dolž št. 58, p. Stopiče pri Novem mestu,
  4. nagrada: **Louis Lampret**, rue Luxembourg 14, Fossa 2, Leus, P. d. C., Francija,
  5. nagrada: **Ivan Jančar**, Sadinja vas št. 22, p. Spodnja Hrušica pri Ljubljani,
  6. nagrada: **Matevž Borko**, Nova Cerkev, p. Vojsnik pri Celju,
  7. nagrada: **Franjo Zentič**, Loke 332, Trbovlje 1.
- Izredna nagrada: Otilija Kos** šivilja, Kamenskiak št. 27, p. Ljutomer.

Vsi navedeni dobe plemenca obvestilo in razsmeek knjig, iz katerega s vsak izbere knjigo po svoji volji do višine prisojene mu nagrade.

Uprava »Družinski Pratičnik«.

zbirajo ob četrtkih na fantovskih sestankih. Tudi v knjižnico radi zahajajo, ne samo tanje, še rajši dekleta in starejši. — Zanimalo me je, kam se spravili »jurjaci, ki so ga dobili od »Domoljubca«. Nabrali so več kot 120 novih »Domoljubovih« naročnikov; lahko bi jih bilo še več, če bi se vsi živo zavedali važnosti katoliškega tiska. Glavni »jurjac« se opravištili jeziki vedeli to in ono povedati. Na moja nevljudna vprašanja, kje so denar zapravili, mi ni nihče nič odgovoril. Peljali so me v dom, kjer sem zagledal poslavljen drog, na otru pa novo sobo. Nič več nisem spraševal, kje imajo denar. Bal sem se, da bi me kdo prosil, naj »Domoljubovemu« »jurjcu« še jaz knjig dodam za kritje stroškov. Pa me hvala Bogu nihče ni nič prosil. — Ob tej priliki sem slišal, da bodo imela vsa dekleta na Cvetno nedeljo popoldne v dvorani sestank, na katerem bodo govorile govorice iz Ljubljane. — Mrtvaško zvonjenje mi je sprožilo vprašanje, koliko mrličev imajo v fari. Zvedel sem, da je že precej ljudi umrlo. Danes sem zvedel, da so umrli v Polci Jernejev oče — oče pisatelja g. Jože Vombargarja. — Kmetje so mi povedali, da je letošnji občinski proračun višji kot je bil lansko leto. Opravištili jeziki pa so vedeli celo povedati, da je letošnji proračun zato večji, ker je prejšnji odbor pustil v blagajni tako »visokot vsoto, da sedanji odbor ne zna s tem drugače gospodariti, kakor da je zvišal proračun.

Rajhenburg. Predavanje, ki ga je namočevala prireditelj krajevna Kmečka zveza na Cvetno nedeljo po prvi maši v Slomškovem domu, se ne bo vršilo, ker sta oba predavatelja te nedelje drugje zadržana. Kdaj bo nameravano predavanje, bomo pravočasno obvestili članstvo v časopisu.

Raka pri Krškem. Sušec je samosvoj ko le kaj. Kar po svoje jo »vozic, delo pa faka. Pa menita vseeno ne bo še nič zamunjena. — Na zadnjih sejnih smo pogrežali tujih kupcev, kar pa znatno vpliva na ceno živine. — Da bo modra galica dražja, čitamo. Če se to uresniči, bo že itak obubalen kmet ponovno prizadet. — Pri Vidicovih v Brezju se usmvošiči vrtli v kokošnjak, kjer so na mestu pokali in odnesli skoro vse kokoši. Za usmvošiči ni ne sledu ne tiru.

St. Gotard. V nedeljo, 14. marca je po kratki, težki bolezni umrl K r a l J Franc, posestnik v Zavrhu, katerega je vsemogočni v 54. letu starosti odpočkolil iz njegovega plodonojnega življenja. Kakor je bil pokojnik skrben za svojo družino, prav tako ga je veselil vsak napredek v vsej ob-

»Ce nisi razumel, odpri drugič ušesa boljše!« Gospod Vace si je oprostil roko in se vrnil v izbo. Henik se je pa med šumečim drevjem ozri dol na ribičovo hišo, okoli katere je besnel vihar. Zasmeljal se je in dvignil pest.

Jarek blisk se je potegnil čez oblake, in votel grom je napolnil širno gorsko dolino.

7.

Zigenot je na poti domov prešel brv čez Aho. Voda je bučala in klokotala in valovečem kočju, vihar je vrtinčasto gnal bele peno čez obročje. Dežja ni bilo, toda brez prestanka je bobnel grom in blisk za bliskom je švigal čez oblake. Dol in gora sta jarko zažarela, da bi se na mah zopet pogreznila v črno temo. Med drevjem, ki je ječalo pod silo viharja, je bila, kadar je ugasnil slepeči blisk, tako trda noč, da je moral Zigenot tipati iskati poti. Ko je prišel do domačega plota, je začul od hleva som vreseče klicati dekol: »Viho! Viho!« In iz hiše je odmeval rezki smeh matere Mahtilte.

Zigenot se je prestrašil, zakaj dobro je vedel, kaj ta smeh pomenja, in je urno stekel po griču. Iz odprtih vežnih vrat se je močno svetil žar ognja. Ribič je stopil v obširen prostor, ki je bil veža, družinska soba in kuhinja v enem. Stropni trami so bili zakajeni, in pod odprtim dimnikom je vprečno visela lesena zaklopnica, ki se je dala z verigo zapirati, da je zadrževala v prostoru toploto in ga branila pred vetrom. Ena vrata so držala v Zigenotovo čumato, druga pa v materino in sestrično spalno izbo. Brunaste stene so bile obite s tankimi drogi, oknice na linah so bile zapahnjene, na steni so viseli skledniki za ponve in kuhinjsko posodo, za lesene krožnike, sklade in vrče. Tu množična omara, tam okorna skrinja; v enem kotu so stali tri preslice s kosmatimi kodeljami prediva,

v katerih so tičala pol napredena vretenca; v drugem kotu so imele svoj prostor statve; tretji kot je zavzemala lesena klop, in pred njo je stala miza, katere okroglo, grobo obdelano kamnito ploščo je nosil debel čok; to delo pa ni bilo v ilovnata in s svežim ločkom posuta tla zabito, temveč vraslo, in njegove na vse strani segajoče hrgaste korenine so bile obtokene od nakovanih čevljev. Nad klopjo je visela na eni steni železna oglavnica, veržna srjaca, vzbokel čit in dolgi meč v usnjatem toku — na drugi steni so bila na lesene klinke obešena številna zvita predena tepše in slabše preje. Med obojima durima je bilo k brunasti steni prizidano nizko odprto ognjišče; nad njim so stala na ozkem, črno zakajenem napustku ognjiščne zavetne zeli in rozljani možici. Na ognjiščni poskvi je švigal in se sukľjal okoli izhlapevaločega trinožnika brezdimen plamen. Njegov soj je ožarjal Zigenotovo mater, ki je sedela poleg ognjišča v nalonjaču, pogrnjenim z volčjim kožuhom. Obleka iz rumenkaste konopljevine in negiben mir chromelih nog sta dajala njenemu telesu videz kamnite sohe. Toda roke so bile stegnjene sinu nasproti, strah in trpljenje sta govorila iz obraza, čez katerega so visele štiri trdo spleteno sive kite na prsi, široko razprte oči so zalivale solze, in težki jezik je bebljal. V tisti nesrečni noči, ko je voda požrla Zigenotovega očeta, je mati Mahtilta izgubila besodo; samo smeh in jok sta ji še ostala — jok za veselje, smeh za željo in strah.

»Mati?« je zaječel Zigenot. »Kaj se je zgodilo?« Zenska se je smejala in bebljala. Menda jo je razumel, ker se je ozrl okoli sebe. »Rotica? Kje je Rotica?«

Mati Mathilda je pokazala z roko, medtem ko je sunek vetra oglušajoče zahrumel okoli hiše. Tedaj je Zigenot pobledel. »Zunaj?« Planil je proti vratom. Na pragu je obstal, se vrnil, prijel mater za roko in rekel: »Nič si

Nad kobilice. V Angli so začeli na vso moč zatirati kobilice, ki so ena največjih škodljivcev v tej deželi. Naj navedemo nekaj števil iz tega boja proti kobilicam! Samo v okraju Banguefi so uničili v 4 mesecih 208.250 ton kobličnih zaleg, 583 tisoč 517 ton nedoraslih in 558.896 ton doraslih koblic. Če pomislimo, da bi se iz uničenih zaleg razvil 21 milijard 658 milijonov 312.000 koblic in da je bilo uničenih 3 milijarde 599 milijonov 953 tisoč teh škodljivcev, si moremo nekoliko predstavljati, koliko je koblic v tej deželi in kolikih škodljivcev so se rešili. Uničene kobilice bi namreč požrle vsak dan 27 milijonov 558.896 kg zelenjave.

Turizem med sovjeti je zelo priljubljen. Sedaj se pripravljata 10.000 hribozarcev, da se popnejo na vrhove najvišjih gora v Kavkazu, srednji Aziji in zapadni Sibiriji. Skupina turistovskega oddaka rdeče vojske se bo opravila na doslej nepremagano eteno v bližini Pika Kana Tengrija, visoko nad 6000 m. V zapadni Sibiriji je še mnogo gora, na katerih vrhove še ni nikdar stopila človeška

Št. Bil je predsednik občine Trojane, predsednik in sostanovitelj gasilske čete Trojane, odbornik krajevne šolskega odbora St. Gotard, hranilnice in posojilnice dea mlekarstva zadruga v St. Gotardu, odbornik JRZ itd. Počivaj v miru, dragi France! — Pretekli teden so se vršile pod vodstvom o. cisterijanca Grebena iz Stične duhovne vede za žene in dekleta. Krasnim govorom so prisojstovale v lepem številu. Dal Bog, da bi trud g. voditelja obrodil bogate sadove. — Na praznik sv. Jožefa proslavi Kat. prosv. društvo v St. Gotardu »Materinski dan« z igro: »Sultanova hči in dobri vrtnar« ob 8 popoldne v cerkveni dvorani. Vabljeni ste prav vsi! Vstop bo prost materam in članom Kat. prosvetnega društva.

Iz naših društev

Slovinci v Zagrebu. Prva nedelja v marcu nam je prinesla lepo Baragovo proslavo, ki jo je priredilo Slomškovo prosvetno društvo v spomin tega velikega misijonarja. Posebno slovesnost sta čela vsej prireditvi s svojo udeležbo oba slovenska škofa, ki sta se ta dan mudila v Zagrebu zaradi posvetitve novega belgrajskega nadškofa dr. J. Ujčića. Zred 4. uro se je pričela proslava s veličastno igro »Ben Hur«. Med odmorom je zastopnik Slomškovega prosv. društva pozdravil oba škofa in poudaril pomen prireditve, v naslednjem odmoru pa je imel zelo lep govor o Baragi ljubljanski škof; za njim je spregovoril še mariborski škof o Slomšku in o delu, da Slomšek doseže lasti oltarja. Ko sta oba cerkvena kneza malo pred koncem igre zapuščala dvorano, jima je publika priredila viharne ovacije. Igra sama je trajala do pol devetih in jo bomo na splošno željo pozvali na cvetno nedeljo popoldne ob pol štirih. Kdor ni bil prikrit, naj pride sedaj!

Domače. V Grobljah pri Domžalah bodo priredili koncert slovenskih narodnih pesmi akademiki iz Ljubljane. Na dan sv. Jožefa ob pol 4 popoldne ste vsi vabljeni v Društveni dom. Preskrbite si pravočasno vstopnice, ker je zanimanje veliko in jih bo najbrže zmanjkalo.

Borovnica. Čeprav se malokdaj oglašimo mi iz Cokelburga, vendar nismo brez življenja. Politično se res ne udeležujemo bogve kaj, zato pa skušamo na prosvetnem polju več delovati. Zivahno življenje je v naši prosvetni dvorani. Samo lepe in resne igre najdemo na našem odru prostor. Še nam je v spominu lepa fantovska igra »Luč z gor« in dramatična uprizoritev »Ziv pokopanc«. Obe sta bili

lepo odigrani; zvalili sta resne misli in tudi solze. Za praznik sv. Jožefa se živahno pripravljata fantovski odsek s sportno-gimnastičnimi vajami, deklinski krožek pa z lepimi simboličnimi vajami. Da bo program še bolj poživljen, bodo tudi otroci nastopili z ljubkimi prizorčki in petjem. Na to sportno akademijo vse farane in sosede naše fare lepo vabimo.

Smedlani. Na praznik sv. Jožefa obhaja svoj 60. god po vsej Gorenjski in še daleč okrog znani Burgar Jože, veleposestnik in župan smleške občine. Tudi »Domoljub« tega jubileja odličnega moža ne sme pozabiti, kakor ga ne bodo pozabili župljani in občani v Smedlanu. Zakaj vsi prijatelji in znanci gosp. Burgarja vidijo v njem vzornega gospodarja, skrbnega župana, posebno pa požrtvovalnega zadrugarja in javnega delavca, kmetje pa zlasti umnega stanovskega tovariša in svetovalca. Bog daj jubilanu tako čilost še naprej kot jo kaže sedaj pri svojih šestih križih!

Kamnik. Na Jožefovo, ob 8 zvečer bo pevski zbor akademikov »Naša pesem« iz Ljubljane priredil v Kamniškem domu koncert slovenskih narodnih pesni. Nekatere pesmi se bodo v priredbi zborovga dirigenta prvič pele. Vsi, ki vam je pri srcu naša slovenska narodna pesem ne zamudite te lepe prilike!

Mavčiče. Na praznik sv. Jožefa bodo naši fantje in dekleta na društveni prireditvi pokazali, kaj so se naučili v svojih društvih v zimskem času. Poleg različnih telovadnih in športnih vaj, pri katerih bodo nastopili tudi naši najmlajši, bomo videli in slišali še marsikaj drugega zanimivega. Pridite!

Vrhopolje pri Moravčah. Kat. prosvetno društvo vabi k predstavi na Cvetno nedeljo, dne 21. marca in na Belo nedeljo, dne 4. aprila ob 3 popoldne v Društvenem domu na Vrhopolju. Na sporedu je igra »A njega nit, vojna drama v 6 slikah. Igra nam kaže žalostno sliko iz svetovne vojne, ki bo vsakogar ganila. — Pridite!

Sv. Helena. Slov. kat. izobr. društvo pri Sv. Heleni uprizori na Cvetno nedeljo ob 3 pop. misterij »Slehniki«. Ker se igra ne bo ponavljala,

vzimo vse, zlasti pa okoličane, da napolnite našo dvorano. Ta prireditev je poslednja v tej sezoni, zato pridite vsi!

Žabnica pri Škofljah Lohi. Izobraževalno društvo priredi na dan Sv. Jožefa popoldne ob 3 okolično predavanje o Španiji. Pridite v obilnem številu počelati in sliktie pogledat.

Ig. Prosvetno društvo je zaključilo drugi banovinski kmet. gospodinjski tečaj v nedeljo, dne 7. marca. Dekleta so pod vodstvom obeh strokovnih učiteljic pripravile v okrašeni dvorani večerjo za starše in nekaj povabljenih gostov. Dekleta so nastopila s petjem, govori in nekaj prizori na odru. Bog daj, da bi bili sadovi obeh tečajev trajni! Kakor so dekleta ob začetku vsakega tečaja bila prepričana, da ta šola veliko zahteva od njih, sta tečaja zelo hitro minula, in dekletom je bilo ob koncu težko slovo od te šole. — Ob koncu obeh tečajev se Prosvetno društvo v imenu vseh deklet javno zahvaljuje zlasti banški upravi, ki je pokazala toliko razumevanja za tako potrebno in resnično kmečko izobrazbo v našem kraju. — Tečaj za ročna dela končajo dekleta z razstavo ročnih del, ki bo na dan sv. Jožefa v dvorani. — Prosvetni tečaj fantov, ki se je vršil od 11. jan. vsako sredo in petek, je Prosvetno društvo zaključilo prejšnji teden. — Pri propagandi za »Domoljuba« so društveni člani-fantje dosegli, da prihaja v izžansko farno do 150 »Domoljubov«. — Hvala Bogu, da je prišla svoboda, da lahko delamo za dobro stvar, kar je bilo prejšnja leta na vse načine ovržano ali celo prepovedano.

Ječica. Fantovski odsek prosvetnega društva priredi na Cvetno nedeljo ob 3 pop. v cerkveni dvorani gimnastično-športno akademijo. Vstopnina 4 in 3 Din. Bog živi!

St. Vid nad Ljubljano. Blaž Potočnikova štalnica priredi na Cvetno nedeljo po popoldanski službi božji v Ljudskem domu pretresljivo igro »Konec potic. Med odmorom igra domača godba. Pridite, ne bo vam žal!

Sneberje—Zadobrova. Dramatični odsek »Pevskega društva« uprizori v nedeljo, dne 21. marca ob pol 4 pop. novo dramo v 3. dejanjih in 6. slikah »Uničena mladost«. Spisal in za oder je je priredil domačin Ivan Vodnik. Vstopnice so v predprodnji pri tov. Avliču, Sneberje 18. Igro dobe pri avtorju lahko tudi druga društva. Pišite na njegov naslov: L. Vodnik, Sneberje 61, p. D. M. v Polju.

Brde pri Lukovici. Dne 28. februarja smo zaključili kmetijsko-gospodinjski tečaj, ki je trajal 3 mesece. Tečaj je priredilo prosvetno društvo, v

noga, tudi te hočejo sovjetski turisti zasesti. Na Elhrus in Kazbek, znana kavkaška vrha, pa gre na stotine planincev.

Dunajska stolpnica svetega Štefana dosega skoro svojo tisočletnico. Veličastna je njena notranjost, veličastna njena višina. Kako je ogromno to stolpce, povejo te številke: sestoji iz domala 3000 mesečnih hlodov. V malem stolpu visji zvon, težak 120 stotov, v velikem pa zvon z 20.000 kg visok in širok pa 3 metre. Osem mož je treba, da zazvoni, med zvonjenjem pa se premika stolpov vrh za celih 65 cm. Pod stolpnico je staro dunajsko grobišče, ki krije prah nekdanjih plemenitavov, školov in vojvod dunajskega mesta. Na poslopju se vsajko neprestane poprave, zadnje so začeli pred 150 leti in jih sko danes še niso izvršili. Stroški zanje znašajo višino izdatkov malega trga.

Francosi in Angleži. — Dama trdi v družbi, da so Francosi bolj vlnudni kot Angleži. Prisotni Angleži ji odgovorja: »Saj sami Angleži to priznavajo.« ga tvrne dama. »Saj to je pač dokaz njihove večje vlnudnosti.

ne delaj skrbi, vrnem ti otroka!« Mati Mahtilda se je oklenila s prsti njegove roke, pogledala k njemu in pokimala; njene roke so drhtele in svetle solze so tekle po licih.

Zigenot se je nasmehnil in odšel skozi vrata. Komaj pa je stopil na prosto, v besneči vihar, ga je stresel plah nemir; urno je segel po veslu. »Vihol! Vihol!« je zavpil.

A pritekla je samo dekla. »Hlapec je šel vasovat nekam, ne vem kam!«

Zigenot je zavihtel veslo na ramo in se pogнал po griču dol proti lesi; za njim dekla. Ko sta prispela na prod, čez katerega je vsak nov val razlil penaste curke vode, se je jarko zabliskalo. V žareči svetlobi je uzri Zigenot enodebelnik na obrežju. »Ah, ti moj Bog,« se je ustrašil, »vzela je samo mali čoln!« Vrgel je veslo v enodebelnik ter se na kolnih in oblit z vodnimi penami uprl z ramo ob težki čoln. Dekla mu je hotela pomagati, toda še preden je stegnila roke, se je čoln že zibal na valovih, in Zigenot je stal v njem in vdeval veslo v bekovo ručo. V silnih zamahih je gnal enodebelnik, ki je z ritem tleskal ob dvigajoče se valove. Bliskom je ožarjal temo. Zigenot je prežeče gledal po ribniku, toda videl je samo vrtince bele vode. »Rotical! Rotical!« je zavpil, da se je razlegalo; toda njegov klic je zadušilo bučanje viharja, in odgovora ni bilo od nikoder; samo gori na Vacejevem dvorišču so tulili in zavijali psi.

»Rotical! Rotical!« je ponavljal Zigenot svoje klicanje in veslal, da je škripal drog. Vsak nov val je stresel enodebelnik, ga dvignil in pogrezil; toda čoln se je trdo držal smeri. Zdaj je plul škrtaje skozi ločje, šumel mimo Tresovega otoka in pred Zigenotom se je razširilo odprto jezero. Hrum in šum, grom in odmev je polnil ogromni kotel. Užgal se je blisk, a Zigenot je videl samo

belo se peneče valove in sive gmote megel, ki jih je gnal vihar dol z gorskih strmin.

»Rotical! Rotical!«

Tedaj se je sem od Falkenštajnske stene odzval ihtoč krik.

»Že prihajam, Rotical!« je zavriskal Zigenot in se vrgel z vsem telesom na drog. Zamahi so gnali čoln čez kipeče vodne grebene in vedno bliže se je primikala črna stena. Blisk je obliznil gore, in v ognjenem žaru, ki se je razlil čez kuhajočo se vodo, je videl Zigenot čolnič viseti na navpično iz vode vstajajoči steni in butati ob peč — ali d v e postavi je nosil čoln in štiri roke so se oklepale bornega grmiča, ki je raste v skalni razpoki. Vroč strah je presunil Zigenotovo srce, in z njegovih ustnic se je utrgal jecav vzklík. Tedaj je bilo zopet vse v temi. Toda enodebelnik je držal proti steni, veslo je škripalo in pene lomečih se valov, ki jih je gnal vihar, so zagrinjale čoln in čolnarja. Zopet se je posvetilo — enodebelnik je držal tik ob belopenastem čolniču z obema dekleti — Zigenot je izpustil veslo, iztegnil obe roki, objel Vacemanovo hčer okoli ledij in jo zavihtel k sebi v čoln. Reka je omahnila, njene roke so se oklenile ribičevega vratu in težko je obvisela na njegovih prsih. Zigenot je objemal dekleta; čutil je drget njenega telesa, utrip njenega srca, vroči dih njenih ust — kakor žerjavica ga je zapeklo po vsem telesu in do srca in roke so mu burno zdahlele. Tedaj je od skale skozi hrum in šum jeknil v smrtnem strahu Edelrotin glas: »Tonem! Tonem!«

Zigenot se je prebudil. »Rotical!« je zavpil pridrušeno in njegove roke so izpustile Reko, da se je opetela in zgrudila na dno čolna.

»Zigenot!« Tik ob enodebelniku je kriknil prodirljiv glas, ne več pri steni, ampak Zigenotu pri nogah, med valovi.

IZ ŽIVLJENJA KMEČKIH ZVEZ

Dekliški tečaj K. Z.

prvi vrsti seveda za svoje članice, vendar so se ga udeleževala tudi druga dekleta, ki so žutila veselje v gospodarsko-gospodinski stroki se še temeljiteje izobraziti. Kako je bil tečaj potreben, se vidi že iz obiska prvega tečaja, katerega je posečalo 20 deklet, in iz dejstva, da smo zaradi novih številnih prijavljenih zaprosili za ponoven trinosečni tečaj, ki se je nekaj dni po prvem že pričel. Javno se zahvalimo vsem, ki so pripomogli k tolikim uspehom tečaja. Predvsem gre naša zahvala voditeljici Minki Odlaskovi in njeni pomočnici Františki Koprivčevi, dalje g. Komatarju, okrajnemu zdravniku v Lukovici. Nič manj pa nismo dolžni hvale tudi onim, ki so pripomogli, da se je tečaj sploh mogel vršiti. S tem tečajem je naše prosvetno društvo dokazalo, kako prav pojmuje svojo nalogo, širiti tudi med širokimi plastmi naroda pravo prosveto in kulturo. Najbolje pa so vsem poplačale ta trud udeležence tečaja same s prav lepo uspešno razstavo ob zaključku tečaja. Želimo samo, da bi vsa ta trud in vse to prizadevanje rodilo trajne in vidne uspehe tudi po naših kmečkih domovih. Vsem skupaj še enkrat bogati Bog plačaj!

Meučki. Kakor je za božič naša fara priredila za ta čas primerno igro »Kralj z neba«, se tudi sedaj pripravljamo na lepo postno velikonočno igro: »V času obiskanja«. Spisal jo je Edvard Gregorin. Je še globlja in po izvedbi še težja kot božična. Popisuje nam lepo in prav živo dogodka našega odrešenja v velikem tednu. Z globokim verskim žutom in veliko odraško spretnostjo nam pisatelj slika Jezusovo dolo med izvoljenim narodom. Slika nam njegovo trajno pot odrešenja in zmago, ki jo je na križu dosegel. Upamo, da nam bodo s to predstavo velikonočne skrivnosti še bolj očišče. Popoln uspeh, kolikor ga je sploh mogoče doseči, bodo pa predstave, če bodo sodelovali vsi tisti gledalci in da v odmorih ne bo prekinjeno one ubrano razpoloženje trpljenja, bomo med odmorji prepevali vsem znane postne pesmi, katere naj poje vsa dvorana. Predstave bodo na praznik sv. Jožeta, na Cvetno nedeljo in 4. aprila na Belo nedeljo. Vabljeni tudi okoličani, ki imate lepe zveze z vlaki. Priporočamo zlasti gostom, naj vstopnice v naprej rezervirajo, da bodo lahko izbirali po svoji želji.

Litija. Na Cvetno nedeljo ob 3 pop. ponovi naše društvo v dvorani na Stavbah krasno dramo »Reka«, ki so jo naši igralci že v nedeljo z velikim uspehom predvajali. — Vabljeni!

Velika razgibanost je sedaj med kmečkim ljudstvom za Kmečko zvezo. Pomen stanovske organizacije so spoznali po večini vsi kmetje in uvideli, da je njihova rešitev samo v močni stanovski skupnosti. Občni zbor delegatov, ki se je vršil dne 7. marca v Ljubljani je dokazal, da se je naš kmet z vso ljubeznijo oklenil te svoje organizacije, v kateri je prepričan najti rešitev iz težkega položaja. Ne samo gospodarji in gospodinjice, tudi kmečka mladina, moška in ženska je začela v Kmečki zvezi živahno delovati, zavedajoč se, da na njej sloni dober del uspeha.

Današnji čas zahteva mnogo od Sloveka, tudi od kmečkega. Če hoče pravilno uravnati svoje korake, mora vedeti, kaj se okoli njega godi. V vseh važnih vprašanjih mora biti na jasnem, pojmi mu morajo biti čisti. Kdor pa pozna razmere našega kmeta ve, da ima zelo malo prilike izobraziti se toliko, da bi si lahko o vsaki stvari ustvaril pravi pojem. Za izpolnitev te praznine skrbi, tudi Kmečka zveza, zato pa prireja veliko število tečajev. Zlasti skrbi, da se kmečka mladina izobrazi, da postane odporna proti tujim vplivom in da dobi že v mladih letih podlago za pravilno ocenjevanje vseh možgih vprašanj.

V to svrhu je Kmečka zveza priredila v januarju 9 dnevni tečaj za kmečke fante, v marcu pa za kmečke dekleta. O prvem smo na tem mestu že poročali, o drugem, ki se je zaključil pretekli teden pa prinašamo poročilo danes.

35 krepkih deklet iz vseh krajev Slovenije je sodelovalo na tem tečaju. Tečaj je trajal en teden, vsak dan pa je bilo po 6 in več ur predavanj, poleg njih so si ogledala dekleta vse zanimivosti Ljubljane. Obiskale so dr. Krekovo gospodinjstvo šole v Šiški, muzej, Jugoslovansko tiskarno itd. Predavatelji so bili najboljši, pravi kmečki sinovi, ki so znali podati težave kmečkega ljudstva in naslikati rane, pod katerimi danes trpi. Prav vsa važna vprašanja so bila obravnana, seveda v širokih obrisih, vendar dovolj jasno, da jih bodo lahko same izpolnila s praktičnimi izkušnjami. Glavne misli predavanj so si zaprilevale v za to pripravljene zvezke, da jim bodo služile tudi po-

znej, ko bodo delale v svojih odekih. Na predvečer zaključka so priredile kmečki večer, na katerem so pokazale, kako si zamišljajo prirediteljce ostanov v vasi.

Zadnji dan pa je bil določen za posebno nalogo in izpraševanje. Iz snovi, ki so je na tečaju predavala so morale odgovorjati na posamezna vprašanja. Videlo se je iz odgovorov, da so predavanja pazljivo poslušala in si vse bistveno dobro zapomnile. Še med izpraševanjem je prišel na zaključek tudi g. ban dr. Marko Natlačen, ki je z zanimanjem poslušal izpraševanje, nato pa imel na tečajnice lep nagovor.

Vse tečajnice so vzpodbudilne besede g. bana sprejele z navdušenjem, v imenu vseh pa se mu je zahvalila gospodična Sagajeva. Gospod ban je nato osebno izročil vsem tečajnicam lične diplome, kot izkazilo o udeležbi tečaja z motom iz Zupančičeve pesni: Sveta si zemlja in blagor mu, komur plodil.

Zborovanje v Guštanju

Preteklo nedeljo so je vršilo v Guštanju za vso mežiško dolino veliko kmečko zborovanje. Na tem zborovanju so nastopili kot govorniki načelnik Kmečke zveze g. Brodar, Kotnik Beno, kmet v Podkraju, Martelano Karel, kmetijski referent, Kogovnik Jurij in Vrhnjak Ivan. Udeležba na tem taboru je bila velika, ker zanimanja za Kmečko zvezo je med tamošnjim kmečkim ljudstvom močno. Ob tej priliki je bila ustanovljena tudi Okrajna kmečka zveza s sedežem v Guštanju.

K. Z. v Trebelnem

Misel za stanovsko skupnost našemu kmetu ni več tuja. Dobro se zaveda, da danes na posameznik nič, da pa more močna stanovska organizacija doseči marsikaj. Visoko gori leži vas Trebelno, o kateri bi Slovek mislil, da se ne zanima za vprašanja današnjega časa, še manj pa bi jim pripisoval, da se zanimajo za organizacijsko življenje. Vendar je tudi ta vas občutila potrebo, da se združi z močno stanovsko organizacijo Kmečke zveze in da pomaga tudi ona pri ureditvah naših, ki si jih je nadel. Težke so prilike tamoš-

W. Hleuff - I. O.:

Pravljice

Mladenci so nemalo strmeli spričo časti, ki naj bi je bil deležen stari, ki so ga imeli za berača; ko je ta šel tja, da bi sedel k šejku, so zadržali nadzornika sužnjev in pisar ga je vprašal: »Pri prerokovi bradi, rolim te, povej nam, kdo je ta stari mož, ki smo z njim govorili in ki ga šejk tako časti?«

»Kakote vzklikne nadzornik sužnjev in od začudenja ploskne z rokami. »Tega moža ne poznate?«

»Ne, ne vem, kdo je.«

»Pa saj sem vas že večkrat videl na cesti z njim govoriti, in moj gospod, šejk, je to tudi opazil in še pred kratkim rekel: To morajo biti vrli mladeniči, da jih ta mož smatra za vredne razgovarjati se z njimi.«

»Tak povej vendar, kdo je!« vzklikne mladi trgovec ves nestrpen.

»Pojdite no, za norea me hočete imeti,« je odgovoril nadzornik sužnjev. »V to dvorano ne pride nihče, kdor ni izrečno povabljen, in danes je stari šejku sporočil, da pripelje s seboj v dvorano nekaj mladih mož, če mu ni to neprijetno, in Ali Banu mu je velel reči, naj razpolaga z njegovo hišo.«

»Ne pusti nas dalje v negotovosti. Kakor resnično živim, ne vem, kdo je ta mož, ki smo se slučajno z njim spoznali in govorili z njim.«

»No, potem se smete za srečne šteti, zakaj govorili ste z učenim, slavnim možem, in vsi navzoči vas zaradi tega časte in občudujejo. To ni nihče drug kakor Mustafa, učeni derviš.«

»Mustafa! Modri Mustafa, ki je vzgajal šejkovega sina, ki je spisal mnogo učenih knjig, ki je mnogo po-

potoval po vseh delih sveta? Z Mustafa smo govorili? In govorili, kakor bi bil naše vrste, brez vse spoštivosti?«

Še vedno so se mladi možje razgovarjali o teh pravljicah in o starcu, dervišu Mustafi. Cutili so se nemalo počaščene, da jih je tako star in slaven mož amatral za vredne svoje pozornosti in da je celo večkrat z njimi govoril in se z njimi prepiral. Za pride k njim nenadoma nadzornik sužnjev in jih povabi, naj gredo z njim k šejku, ki hoče govoriti z njimi. Mladeničem je srce utripalo. Še nikoli niso bili govorili s tako imenitnim možem niti na samem, kaj šele v tako veliki družbi. Vendar so se opogumili, da bi ne napravljali vtisa nespametnikov, in so šli z nadzornikom sužnjem k šejku. Ali Banu je sedel na bogati blazini in srebrel sorbet. Na njegovi desni je sedel stari, njegova rovna obleka je počivala na krasnih blazinah, svoje preproste sandale je bil postavil na bogato preprogo perzijskega dela, a njegova lepa glava, njegovo oko, ki je žarelo dostojanstva in modrosti, je pričalo, da je vreden, da sedi poleg moža, kakor je šejk.

Šejk pa je bil zelo resen in stari ga je menda tolažil in mu dajal poguma. Mladenci so menili, da je tudi vabilo, naj pridejo pred šejka, zvijača starca, ki je najbrž hotel žalujočega očeta razvedriti z razgovorom z njimi.

»Dobrodošli, vi mladi možje,« spregovori šejk, »dobrodošli v Ali Banujski hiši. Svojemu staremu prijatelju sem hvaležen, da vas je pripeljal semkaj; malo sem pa le jezen nanj, da me ni že poprej seznanil z vami. Kateri izmed vas je mladi pisar?«

»Jaz, o gospod, in vam na službo!« pravi mladi pisar, piekriža roke na prsih in se globoko prikloni.

RAZNO

Vodni traktor je izdelal nek ameriški inženjer. Namenjen je za iskanje zakladov, ki ležijo na morskem dnu. Traktor je nad dva metra dolg ter tehtja izven vode 800 kg, elektrika ga žene, da dosega pod vodo dva kilometra na uro. V njem sedi potapljač, ki vidi s pomočjo posebnega reflektorja 60 metrov pred se. Z vodnim strojem nameravajo določevati ležišča potopljenih ladij, kar je bilo doslej najtežje zavneje delo. S prvim traktorjem bodo sedaj določili, kje ob kalifornijski obali leži potopljeni parnik »Sacramento«, ki ima na svojem krovu zaklad dveh milijonov dolarjev.

Lev je šel na »lim«. V južnoafriškem mestu Johannesburg se je dogodilo nedavno sledeče: V bližini mesta poseduje nek kmet tovarno za kuhanje lepila. Ponoči je imel na prostem več velikih sodov lepila, da bi se izčistilo. Prijetni vonj je privabil v bližino levino, ki je nekaj časa oprezala okoli sodov, nato pa se je v velikem skoku znašla sredi lepila.

njeje kmečkega ljudstva, saj so same doline in hribovi, kateri otežkočajo ljudstvu delovanje v organizaciji.

V nedeljo se je vrnil v tem kraju ustanovni odbor zbor Kmečke zveze. Takoj po prvi maši se je zbralo okoli 80 kmetov, ki so želeli slišati kaj več o pomenu in delu Kmečke zveze. Vse to jim je razložil tajnik Finec, ki je zastopal glavni odbor. Njegov govor so vsi zborovalci z zanimanjem poslušali in odobravalni naloge, za katere uresničitev se Kmečka zveza bori. Vsi navzoči so se takoj vpisali v Kmečko zvezo in obljubili pomoč, kjeroli bi bilo treba. V odbor so izvolili krepke in odločne može, ki se bodo potrudili storiti vse za čim širši razmah organizacije tudi v vaseh, kjer danes še ni pravega razumevanja.

Iz pisarne Kmečke zveze

V sredo, 17. marca bo pod okriljem Kmečke zveze enodnevni tečaj v Rovtjah nad Logatecem, kjer se bo v prvi vrsti razpravljalo o mlekarstvu. Na tem tečaju bo govoril g. Benko iz Ljubljane, priznani delavec na tem polju.

Na praznik sv. Jožefa je sklical pripravljani odbor v Primskovem pri Litiji ustanovni občni zbor krajevne kmečke zveze. O pomenu Kmečke zveze bo govoril zastopnik glavnega odbora. Istega dne ima krajevna kmečka zveza v Braslovčah te dni letni občni zbor.

V nedeljo, dne 21. t. m. priredi krajevna kmečka zveza v Mekinjah pri Kamniku tečaj, ki se bo vršil ob 3 popoldne. Prav tak tečaj je organizirala kmečka zveza v Rajhenburgu, na katerem bo predaval strokovnjak iz Ljubljane.

Dolenji Logatec. Krajevna kmečka zveza je imela dne 11. marca strokovno predavanje o sadjarstvu, na katerem je predaval kmetijski referent g. Zorčič. Predavanja se je udeležilo lepo število članov in so pozorno sledili predavatelju, ki je s svojim govorom obrazložil, kako treba uspešno gojiti sadno drevje. Hvala predavatelju za trud! — Dne 14. marca so uprizorili člani prosvetnega društva lepo igro »Hasan-Aglicina«. Igra je po zaslugi igralcev in režiserjev lepo uspela. Tudi dvorana je bila kljub slabemu vremenu polna.

V vsako hišo »Domoljuba«!

odu. Posrečilo se ji je spret spet priti na prost, toplo lepilo pa se je tako oprijelo njené kože, da je onemogla obležala na tleh, kjer so jo našli drugo jutro. Hoteli so jo spraviti v živalski vrt, pa je grede izdihnila.

Čuden časopis. L. 1908 je začel v Moskvi izhajati list z naslovom »Časopis bosonogih«. Izhajal je v mali nakladi in bil namenjen samo zaupljivim naročnikom. Ta časopis je izdajala družba vlomilcev. V njem so se nahajali najraznovrstnejši nasveti za goljufije, vlome, tatvine. Tako je n. pr. stalo v tem zanimivem listu pod dnevnimi novicami: Stari tata M. v Aleksijevi ulici 5 je odšel za teden dni na deželo. Hišnik je gluhi, druge služinčadi ni v hiši. List je policija seve takoj zaplenila.

Ženske med seboj. — »Toda, druga gospa, v teh petih letih ste se tako spremenila, da vas nisem več spoznal.« »Jaz pa, ljubša gospa, sem vas spoznala takoj po vašem starem klobuku.«

Na Kftafskem imajo okoli 300 raznih naredij, ki so tako različna, da se včasih najbližji sosedeje se razumejo.

DOBRO ČTIVO

k Naš govorniški mojster dr. Mihael Opeka nam je za 40 letnico svojega mašinstva podal novo knjigo: Rimske šmarnice ali Marija v rimskih svetiščih. Pisatelj nas spremlja v 31 kratkih sestavkih po najslavnejših rimskih Marijinih svetiščih in nam o njih zgoščeno pripoveduje vse polno zanimivosti. Na Marijine svete kraje in podobe umetniško iznajdljivo navezuje najrazličnejša razmišljanja, nauke in pobude. Posamezni popisi so pravi biseri, ki jih bo bralec v tihih, samotnih urah z vžitkom in duhovno koristjo spet in spet rad prebiral in dvigal svoje misli in prošnje k nebeski Materi. Kratka berila pa bodo hkrati tudi izvrstno služila za šmarnico berilo po cerkvah. Knjiga stane broširana 15 Din, vezana v celo platno 22 Din, poštnina 2 Din več. Prodaja jo Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

k Ako kupujete ali prodajate, rabite zanesljivega računarja. To Vam nudi knjižica »Računar v kronski in dinarski veljavi«, ki stane vezana Din 15 in jo dobite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Marsikdo ni imel prilike v ljudski šoli, da se z računanjem dočepa seznanj. Zato vam bo knjižica »Računar« pri vaših kupčijah najzanesljivejši pomočnik. Na prvih straneh najdeš tabele, kako preračunaš krome v dinarje in narobe, dalje račune za cene od ene pare (vinaria) do 200 dinarjev pri enem metru, litru, kilogramu, kosu itd. do 1000. Na koncu so tabele od pol odstotka do 12 odstotkov na glavnico do 100.000 Din (kron) za en mesec, pol leta ali celo leto.

k Igre za materinsko proslavo. Glede iger za materinsko proslavo so bili odri vedno v hudi zadregi. Letos pa izide v začetku aprila posebna zbirka mladinskih iger pod naslovom »Slovenski materici, ki bo vsebovala poleg treh iger za druge prilike pet izvirnih iger za proslavo materinskega dne. Igre so silno ljubke, pristrane in preproste, tako da bo eno ali drugo izmed njih mogel uprizoriti vsak mladinski oder. Vse vloge so pisane za otroke; pripravljene bodo tudi skladbe za glasbene točke. Za uprizoritev so določene posebne ugodnosti. Zbirka se naroča na naslov: Mladifer, Ljubljana. Ker je naklada knjige majhna, popravševanje pa veliko, naj vsak, ki si želi knjigo nabaviti, pohiti z naročilom, ker pozneje najbrž ne bo mogoče vsem ustreči.

RADIO

Program Radio Ljubljane od 18. do 25. marca.

Vsak dan: 12 Plošče, 12.45 Vreme, poročila, 13.30 Cas, sporod, obvestila, 13.15 Plošče, 14 Vreme, 13.30 Cas, vreme, poročila, sporod, obvestila.

Četrtek, 18. marca: 18 Radijski orkester, 18.40 Slovensčina za Slovence, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zabavni koticček, 20 Koncert Slovenskega vokalnega kvinteta, 20.45 Plošče, 21 Jazz orkester, 22.15 Radijski orkester. — Petek, 19. marca: 9 Cas, poročila, sporod, 9.15 Plošče, 9.45 Verski govor, 10 Prenos iz ljubljanske stolnice, 11.10 Plošče, 11.30 Otroška ura, 12 Koncert vsem Jožefom in Jožicam, 13.15 Plošče po željah, 16 Izvenšoleka izobrazba žene, 16.20 Veseli zvoki, 17.40 O pravini in družinski plači, 18 Jurij Plevčar (drama), 19.30 Nac. ura, 19.50 Zanimivosti, 20 Spevoigr, 20.45 Godba na pihala, 21.10 Mandolinistični trio, 22.30 Angleške plošče. — Sobota, 20. marca: 18 Radijski orkester, 18.40 Pogovori s poslušalci, 19.30 Nac. ura, 19.50 Pregled sporeda, 20 O zunanji politiki, 20.20 Izlet na kmete — vesela vročna igra, 22.15 Radijski orkester. — Nedelja, 21. marca: 8 Plošče, 8.30 Telovadba, 9 Cas, poročila, sporod 9.15 Prenos posnih pesmi iz zavodov sv. Stanislava, 9.45 Verski govor, 10 Prenos cerkvene glasbe, 11.15 Plošče, 11.30 Otroška ura, 12 Plošče po željah, 13.15 Koncert komornega tria, 16 Pregled jugoslov. zavarovalstva, 16.20 Radijski orkester, 17 Kmetijska ura, 17.30 Radijski orkester, 18 Koncert kvarteta rogov, 19.30 Nac. ura, 19.50 Slovenska ura, 20.30 Koncert malih harmonikarjev, 21.15 Plošče 21.30, Radijski orkester, 22.15 Opera glasba. — Ponedeljek, 22. marca: 18 Zdravniška ura, 18.20 Plošče, 18.40 Slovenska nar. pesem, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zanimivosti, 20 Cerkvene pesmi Gregorja Riharja, 21.15 Ura moderne francoske klavirske glasbe, 22.15 Pesnice za kratak čas. — Torek, 23. marca: 11 Šolska ura, 18 Radijski orkester, 18.40 Preporod grške omike po Arabcih, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zabavni vročni tednik, 20 Skladateljska ura, 21.15 Narodne pesmi, 21.30 Koncert radijskega orkestra. — Sreda, 24. marca: 18 Mladinska ura, 18.20 Kako napravimo terarij, 18.40 Koncentracija gospodarstva, 19.30 Nac. ura, 19.50 Šahovski koticček, 20 Rezervirane za prenos, 21.30 Radijski orkester, 22.15 Radijski orkester.

»Vi poslušate torej zelo radi zgodbe in čitate radi knjige z lepimi verzmi in izreki!«

Mladenič zardi in odgovori: »O gospod! Za svoj del res ne vem, kaj bi bilo prijetnejše, kakor na tak način dan preživeti. To duha bistri in čas preganja. Vendar vsak po svoje, zato ne gram nikogar, ki ne —«

»Ze dobro, že dobro,« mu seže šejk smeje v besedo in pomigne drugemu. »Kdo si pa ti?« ga vpraša. »Gospod, jaz sem po svojem poklicu pomočnik zdravnika in sem sam že nekaj bolnikov ozdravil.«

»Prav,« odvrne šejk, »in vi ste tudi, ki ljubite dobro življenje; vi bi radi včasih z dobrimi prijatelji sedeli pri polni mizi in bili dobre volje. Kaj ne, da sem uganil?«

Mladega moža je bilo sram, čutil je, da je izdan in da je najbrž starec tudi o njem govoril. Toda osrčil se je in odvrnil: »Seveda, gospod, mislim, da spada k prijetnostim življenja, če moremo biti včasih z dobrimi prijatelji veseli. Moja možna kajpak ne premore dosti več, kakor da pogostim svoje prijatelje z melonami ali podobnimi cenanimi rečmi, vendar smo tudi pri tem veseli in lahko si je misliti, da bi bili še dosti bolj, če bi imeli več denarja.«

Šejku je ugajal ta pogumni odgovor in ni se mogel vzdržati, da se ne bi nasmejal. »Kdo pa je mladi trgovec?« vpraša dalje.

Mladi trgovec se z nepriljivo vljudnostjo šejku prikloni, zakaj bil je iz dobre hiše; šejk pa pravi: »In vi? Vi imate veselje do glasbe in plesa? Vi poslušate radi, če dobri umetniki kaj igrajo in pojo in gledate radi umetne ples, ki jih pesalci proizvajajo?«

Mladi trgovec odgovori: »Ze vidim, gospod, da je oni stari mož izdal vse naše neumnosti, da bi vas zabaval. Če se mu je posrečilo vas s tem razvedriti, mi

je všeč, da sem vam bil v zabavo. Kar se pa tiče godbe in plesa, priznam, da je ni kmalu stvari, ki bi me bolj veselila. Vendar ne mislite, da vas zato gram, gospod, če tudi vi ne —«

»Dovolj, ne dalje!« vzklikne šejk, smehljuje zavračajoč ga z roko. »Vsak po svoje, hočete reči; ampak tam stoji še eden; to je pač oni, ki bi rad popotoval? Kdo pa ste vi, mladi gospod?«

»Slikar sem, gospod,« odgovori mladi mož; »likam pokrajine na stene dvorana, pa tudi na platno. Tuje dežele videti je seveda moja iskrena želja, zakaj tam se vidijo vsakovrstni lepi kraji, ki se dajo zopet za slike porabiti; in kar se vidi in naslika, je ponavadi lepše, kakor kar si človek samo izmislí.«

Šejk je gledal zdaj lepe mladeniče in njegov pogled se je zresnil in stemnil. »Imel sem nekoč tudi jaz ljubega sina,« je dejal, »in ta bi moral biti zdaj tudi tako velik kakor vi. Bili bi njegovi tovariši in spremeljivalci in vsaka želja bi se vam sama od sebe spolnila. Z onim bi bral, s tem godbo poslušal, s tretjim bi povabil dobre prijatelje in bi bil vesel in dobre volje in s slikarjem bi hodil ven v lepe pokrajine in jaz bi potem vedel, da se vedno zopet povrne k meni. Toda Allah ni hotel tako in vdam se v njegovo voljo brez mrmranja. Toda v moji možli je, da vam kljub temu izpolnim vaše želje in hočem, da greste vselega srec od Ali Banuja. Vi, moj učeni prijatelj,« je nadaljeval in se obrnil k pisarju, »boste odslej stanovali v moji hiši in boste oskrbovali mojo knjižnico. Lahko boste še nabavili, kar boste hoteli in smatrali za dobro, in vaše edino opravilo bo, da mi boste pripovedovali, če boste kaj prav lepega brali. Vi, ki radi dobro obedujete med prijatelji, boste nadzornik mojih zabav.

DROBTINE

Plavajoči hotel O največji ladji sveta Queen Mary smo že nekaj poročali. Krstili so jo in je že davno nastopile svoje prvo vožnje v Ameriko. Zenejo jo turbine, ki dajejo 200.000 konjskih sil. Ladja je dolga 306 metrov, visoka pa okroglo 40 metrov. Dimniki na ladji so tako veliki, da v vsakem lahko vtrije stoje štiri lokomotive, pa je še dovolj prostora vmes. Oprava v različnih razredih je iz mahagonijevega lesa, vsaka kabina ima tekočo mrzlo in gorko vodo, povsod so vdelani prezačevalniki Poleg jedilnice, ki je 25 m dolga in razkošno opremljena, je kadilni salon, prostor za pivo, velika knjižnica z 2000 knjigami, igralna soba za otroke, kino-dvorana, plesišče in še kopališče. Na ladji so posebne prodajalne toba, bakla, cvetlic, raznih prigrizkov in še drugih bolj ali manj potrebnih reči. Za primer nesreče je pripravljeno celo brodovje rešilnih čolnov, v katerih je v vsakem prostora za 160 oseb. Ladja poseduje tudi dve brezžični oddajni postaji. Za prepleskanje ladje od zunaj in znotraj so porabili 315.000 li-

trov barva, za zavese in lahke odeje, blazine itd. so rabili 21 ton blaga! Preprog za kabine in dvorane so porabili okroglo 10 milijonov metrov. — Vseh posod je na ladji 200.000, lončenih, porcelanastih in steklenih. Ladja je torej resnično plavajoči hotel, kakršnega težko najdeš tudi v vele-mestu.

Nekaj o knjigah. Najstarejša knjiga na svetu je shranjena v Narodni knjižnici v Parizu. Knjiga je spisana leta 3350 pred Kr. Našel jo je učenjak, po katerem je tudi dobila ime, v nekem grobu pri Tebah. — Največja knjiga na svetu je neki anatomski atlant. Knjiga je 1 m 90 visoka in skoraj 1 m široka. Ta anatomski atlant so tiskali od leta 1823 do 1830 — Najmanjša knjižica na svetu je komaj 10 mm velika. Knjižica je bila napisana v Padovi in vsebuje na 203 straneh med drugim tudi še neobjavljeno pismo slavnega učenjaka Galileja iz leta 1615. — Najtežja knjiga na svetu je sv. pismo, ki ga je napravil neki misionar v ameriškem Los Angelesu. Knjiga tehta 2200 kg. Debeli je blizu 2 in četrt metra. — Najbolj razširjena knjiga na svetu je še zmerom sv. pismo, ki je prevedeno na več kot šeststo jezikov

in narečji. Svetega pisma utegne biti dandanes kakih šeststo milijonov izvodov. — Najstarejša mladinska knjiga »Ezopove basni«, je izšla l. 1540.

Kako sodi kitajski mandarin o krščanstvu. — Dne 26. novembra 1935 so uprizorili gojenci jezuitskega kolegija v Sienhsienju (kitajska pokrajina Hopei) igro iz časov katakomb za odnosa pogane in katehume. Pod vtišom predstave je ob koncu spregovoril novi mandarin kratke, a pomenljive besede: »Naša dežela potrebuje ljudi, ki vedo, kaj zahteva pravičnost in ki so obenem tudi močne volje, da se morajo držati teh načelnih stavkov. Imamo take ljudi, ki tega ne uvidijo, imamo pa tudi take, ki kljub spoznanju nimajo moči, da bi se ravnali po teh načelih. Odločnost se pridobi z vero. Če sem se jaz pred nastopom meni določene naloge pomišljal in vzemiral, sem pa sedaj pomirjen, ker vem, da je v mestu mnogo kristjanov.«

Logar je v lovišču naletel na dva lovca ter ju vladno vprašal po lovskih kartah. Na njegovo presenečenje pa je eden izmed lovcev skočil ter zbežal, logar pa seveda za njim. Ko ga je po dolgem času dohitel, je lovec izvelkel iz žepa lovsko dovoljenje, ki je bilo popolnoma v redu. »Ja, zakaj pa ste zbežali, ko pa imate lovsko karto?« je vprašal začuden logar ter si brisal potno čelo. »Zato, ker je moj prijatelj ni imel.«

V neki tovarni so se dogajale tatvine in zato je ravnatelj naročil vratarju, da vsakogar preišče, kadar bo zopet kaj zmanjkalo.

Nekega dne je ravnatelj baš naletel, ko je vratar vsakemu delavcu stikal po žepih. »Kaj pa je zopet zmanjkalo?« ga je vprašal. »Samokolnica,« gospod ravnatelj.

Oče: »Učitelj mi piše, da mu je nemogoče, tebe česa naučiti.«

Sinko: »No, vidite oče, ali nisem vedno trdil, da je naš učitelj zanič.«

Srajce in kravate

za praznike v največji in najlepši izbiri dobite najcenejše edino le pri
P. I. GORIČAR, Ljubljana, sv. Petra c. 29 in 30

Sodnik: »Preden vas obesimo, izrazite lahko še obdolženo željo.«

Obdolženec (brivec): »Nič drugega si ne želim, samo gospoda državnega pravdnika bi rad še obril.«

»Lenka,« je nagovoril oče svojo hčerko, »ravnokar je bil Matija pri meni in obljubil sem mi, da te lahko vzame.«

»Toda, oče, jaz ne maram proč od matere.«
»Zaradi tega ne bodi žalostna, saj jo lahko vzameš s seboj.«

Soliden nakup

damskega volnenega blaga za pomladanske plašče in obleke ter razno manufakturo nudi državnim uradnikom tudi na obroke

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Tyrševa 29 (Hiša Gospodarske zveze)
Do preklica nudimo blago deloma tudi na branilno knjižnice članic Zadrudne zveze, Ljubljana.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Deteljno seme zmlato, je iz borno krmilo za govedo. Cena 75 par za kg. Sever & Komp. Ljubljana.

Seno na prodaj Par tisoč kilogramov prvotnega sena se prodaja v Smedniku 32 (poleg cerkve).

Kmetovalci! Črpalke za gnojnice, pluge, brane in vse drugo orodje, poljedelske stroje, žetelarske potrebščine, razstreljiva i. t. d. dobite po znižanih cenah v železnici Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvet-ska cesta 1.

Kravarja najraje iz gorskih krajev, ter hiapca sprejem. Nastop službe takoj. — Saša Stare, Mengeš.

Zastoj! A ne zastoj, dobite izdelovljeno obleko ali po naročilu pri Mohortiču v Žužemberku.

Najlepše obleke dobre kvalitete boste nakupili za pomlad v največji izbiri pri Preskerju. Sv. Petra c. 14.

Novoskega vajenca za sekire sprejemem takoj z vso oskrbo. Josip Čuk, kovar za sekire, Rovte št. 71 pri Logatcu.

Preklic. Obdolženca Luteršek Pavel, delavec v Zornjem Tustanju, in Mihelčič Anton, kočar v Goričici št. 33 prekličita in obžalujeta kot neosnovane vse žalitve, ki sta jih izrekla napram zasebnemu tožilcu Lavrič Ignaciju, predsedniku občine Moravče in posest. v Hrastu št. 24 na dan občinskih volitev v Moravčah dne 25. 10. 1936 in se mu zahvalita, ker je umaknil proti njima radi preklica zasebno tožbo. Brdo, dne 18. februarja 1937. Luteršek Pavel, Mihelčič Anton.

Čipov les okrogel, kup. p. m. Hrovat, podobar, Domžale.

Vinske trte in vrtnice prodaja trtničar Krajšek, Jag-njenica, Radeče.

Kmečko dekle ter enega fanta od 15 do 18 let, ki je vajen kmečkoga dela, sprejemem takoj. Franc Smolej, Kor Bela št. 64 p. Slov. Javornik, Gorenjsko.

Krožna žaga ugodno na prodaj v zelo dobrem stanju. Anton Stebe, tesnarstvo, Moste p. Komenda.

Pastirja poštenega, starega od 13 do 15 let, sprejemem. — Košir Franca, Bistrica, Tržič 13.

Delavca poštenega, za prešanje olja in kmetijska dela, sprejemem. Oskrbva v hiši. — Komstar Avgust, Senti-ca, Medvode.

Srednje posestvo se ugodno prodaja. Peščenik 13, Višnja gora.

Valilna jajca rjavih št. a. kokoši se dobe v Grobljah (Društveni doma), poš. Domžale.

Kmečko dekle srednje starosti, vajeno kmečkoga dela in tudi kuhe, dobi službo v župnišču — Ponudba na upravo Domoljuba pod števil 4124.

Pošteno dekle krščansko vzgojeno, pridno in lepega vedenja, začetnico sprejemem v službo. Pisati je na S. Češnovar, Ljubljana, Gradišče 4. Spročitelj se starost, zahtevano plačo, event. priporočilo in naslov.

Starejšo osebo z nekaj kapitala sprejemem takoj v dosmrtno oskrbo na deželo. P. p. Raka 85, Dolenjsko.

Tručna žaga (Band-sige), lesena, dobro ohranjena in transmisija, se prodaja po nizki ceni. Natlačni pogoji pri Jože Petrnjeli, mizar. Skofja Loka.

Baradi bivanja v inozemstvu prodam posestvo za 3 glave živine, ob prometni cesti, 30 minut od postaje Medvode. Vprašati Zbilje 12

Mizarskega vajenca sprejme Franc Kuhar, Vižmarje št. 69, St. Vid nad Ljubljano.

Vrtno jagode rodijo vse leto. Velikocvetni nagelji cvetijo vse leto. 300 zrn Din 10.—, sadiko komad Din 1.—. Naročite lahko v znakah. Nudim tudi marelice za vrtove, ciprese za ograje in grobova. — Andrej Jemec, vrtnar, Maribor, Kotodvorska 4.

Hiapca vajenega kmečkih del, sprejemem takoj. Spodnje Gameljne št. 26, St. Vid nad Ljubljano.

Dekle vajeno vseh kmečkih del, z daljšimi spričevali, sprejemem takoj. Zgornja Šiška 29.

Dekle vajeno kmečkih del, sprejemem takoj. Dravilje 62.

Rešetarji, pozor! Priporočam Vam poleg raznega rešetarskega blaga še posebno prvotna žimnata sita, pasirje in vse druge vrste sit, ki so tudi nedosgljivo lepo in trpežno obšita po najbolj znižani ceni pri tvrdki: Stefan Lovšič, zaloga sitarskih izdelkov v Sajevcu, Ribnica na Dol.

Vajenca rabim za klesarsko obrt. Gorupič, Novo mesto.

Za velikonoč klobuke dobite najboljše in najmodernejšo po znatno znižanih cenah pri

Vinko Bogataju, klobučar, Radovljica Sprejemo se popravila Solidna postrožba

Metka: »Včeraj sem pa nekaj prav lepega silšala o tebi.«

Franca: »Res? Kaj pa? Povej no brž.«

Metka: »Ena tvojih prijateljic mi je dejala, da si meni podobna.«

Vam pomaga, da zadobite zopet zdravje s pomočjo zdravilnih lastnosti bilja.

Ne bodite sam sebi sovražnik!

Bolezni pri meni in bolečine ob mesečnem perilu (menstruaciji) ublaži HERSAN-čaj.

Ali Vas ovira debelost?

Bi bili radi vitki? Teda! uporabljajte HERSAN-ČAJ

Zakaj trpite bolečine revmatizma in protina, ako to ni potrebno. HERSAN-ČAJ je sredstvo, ki vam more olajšati muke.

HERSAN-ČAJ pomaga pri arteriosklerozii in hemoroidih (ziati žil).

Ali res še ne veste, da je HERSAN-ČAJ dobro sredstvo pri obolenju želodca, jeter in ledvic.

HERSAN-ČAJ se dobiva v izvornih zavojih v tseh lekarnah.

Zahtevajte brezplačno brošuro in vzorec od:

»RADIOSAN«, Zagreb, Dukljaninova ulica štev. 1

Reg. št. 19034/33

Tkanine

na razno perilo zastore itd.

MOLINO
nebeljeno
platno

4.50

PLATNO za
rjube izredno
močno

19

PLATNO za
otročko perilo,
trpežno

6

NANKING za perje
dobra neprodorna
vrsta

19

SIFON,
dobra mehka
vrsta

10

ZASTORI iz
bele karirane
kongres tkanine

8

Siermecki

CELJE 19

KROJNICA
 ZASTORNI
 KROJNICA

Dober med
Lepe pirhe
Krasne sveče
Gorilno olje
Parketno pasto
Cepilni vosek

vse poceni ima

Oroslav
Dolenc
Ljubljana - Wolfova 10

BRINJE, FIGE in SLIVE

dobite v najboljši kakovosti pri

Fran Pogačnik d. z o. z. Ljubljana
Tyrševa (Dunajska) cesta 33 — Javna skladišča

KOLESA!

vseh svetovnih znamk najboljše kakovosti, kakor tudi vse kolesarske potrebščine po zelo ugodni ceni in tudi na hranilne knjižice okrajne hranilnice Škofja Loka. — Nadalje tudi vsevrstno blago železne stroke, kakor tudi vsa umetna gnojila, semena, stavbeni material, steklo, porcelan itd.

nudi stara znana trgovina

A. Kašman nasl. M. Ferjanč
v Škofji Loki

Zahvala.

Ob bridki izgubi prerano umrlega našega nenadomestljivega sina, brata, strica, svaka

Hribar-ja Cirila

se vsem, kateri ste na katerikoli način stregli in pomagali v težkih nepr. čakovanih trenutkih, nam stali ob strani ter najšali našo najglobljo bol — iskreno zahvaljujemo. Tisočera Vam hvala! Bog plačaj!

Kentelažijne mame, ste in ostali Hribar-jevi.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registr. zadruga z neom. zavezo

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 6,
v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodnejše

Novo vlogę vs a k č a s razpoložljive

obrestuje po 4%, profi odpovedi po 5%

HRANILNICA IN POSOJILNICA V KAMNIKU - ŠUTNA 22 - LASTNA HIŠA

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po dogovoru do 5% — Jamstvo presnega večkratni znesek vseh vlog.

Ve za **Veliko noč**
rabite lahko obutev

74205-18
Novejši elegantni črni-črniški in črni, s lepim okrasom v seleni in rjavni barvi. Stratišna podplata in puščasti peton. Stavejo samo Din 58.-

45380-04
Za lepše črno najprilagodnejši in najprej najlažji pohodni čevlji s varčnim podplatom. Od črna 22-25 Din 22.-, od 26-35 Din 25.-

6582-34083
Zažnje in močno črtno modre s svetlo modrega materiala s varčnim podplatom. Stavejo samo Din 22.-

2925-44785
Klasični model elegantnih črnilj iz srebrne s črnimi in lepim okrasom, varčnim podplatom in puščastim peton. Stavejo Din 29.-

5942-09
Črtno 20" barvno priliko, lahke črnice s črnimi in puščastim peton. Od črna 22-25 Din 22.-, od 26-35 Din 25.-

2927-4388
Črtno in lahke modre modre s varčnim podplatom in puščastim peton. Din 58.-

2305-84251
Elegantni črtilji za spretno in občutek off Brava serije s varčnim podplatom in puščastim peton. Din 29.-

5908-08
Za elegantno črtno črtilji iz črnice s svetlo modro peto in lepim okrasom. Din 29.-

5927-44827
Elegantni modri pohodni in črni leži bokar s varčnim podplatom in puščastim peton. Din 58.-, najprej Din 29.-

2927-44884
Klasični elegantni modri za sprednje in črtno perforirane bokar iz modre s varčnim podplatom. Din 29.-

937-64820
Elegantni modri črtilji iz modrega bokar s puščastim peton. Brez okrasa. Din 29.-

Bata

Za pomladansko sezijo je pravkar dospela velika izbira krasnih stolov za moške in ženske obleke. Vas najvljudneje vabim, da me o priliki počastite s svojim cen. obiskom ali naročilom. Najsolidnejše cen. ... Priporočam se z velikim spoštovanjem
Anton Savnik, Skelja Loka

V Butalah so imeli občinsko sejo, na kateri so se posvetovali o potrebi nove kaznilnice. Po dolgotrajnem debatiranju so se končno zedinili ter sklenili: »Sklepe se soglasno, da se nova kaznilnica zida. Sezidala pa se bo iz materiala stare kaznilnice, ki se v to svrhu podre. Vendar pa ostane stara kaznilnica toliko časa v rabi, dokler se ne zgradi nova.«

Al. Planinšek
koncesionirana trg. agentura v bančnih in kreditnih poslih v Ljubljani, Beethovnova ul. 14/L. Telefon 35-10. — **vnovči vloge** denarnih zavodov najbolje takoj v gotovini vedno najkulantneje. Vse informacije brezplačno.

»Domoljub« stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«, naročnino, inšerate in reklamacije pa uprava »Domoljub«. — Oglasi se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96. — Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak. — Uredniki: Jože Košiček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čič